

KONKLUŻJONIJIET TA' L-AVUKAT ĠENERALI

J. KOKOTT

ippreżentati fis-7 ta' Settembru 2006 1(1)

Kawża C-369/04

Hutchison 3G UK Ltd et

v

Kummissarji tad-Dwana u Sisa

(talba għal deċiżjoni preliminari mit-Tribunal tal-VAT and Duties Tribunal, London (ir-Renju Unit))

(Sitt Direttiva tal-VAT – Tifsira ta' 'attività ekonomika' – Entitajiet irregolati mid-dritt pubbliku b'ala persuni taxxabbli – Irkant ta' lienzji għall-użu ta' frekwenzi għal servizzi tat-telekomunikazzjoni tat-tielet enerazzjoni [UMTS/IMT-2000])

I – Introduzzjoni

1. F'Marzu/April 2000 ir-Renju Unit mexxa rkant ta' qames pakketti ta' lienzji għall-użu ta' qerti spettri ta' frekwenzi biex jiġu provduti komunikazzjonijiet bil-mobbli skond l-istandard UMTS/IMT-2000(2) (imsejja wkoll komunikazzjonijiet bil-mobbli tat-tielet enerazzjoni – 3 G); kien l-ewwel Stat Membru li għamel dan. Apparati tal-mobbli 3G għandhom kapaċità ikbar biex jittrasferixxu *data* minn dik tat-telfown mowbajl tal-enerazzjonijiet ta' qabel. Jagħmluha possibbli li jiġu pprovduti, b'mod partikolari, servizzi multimedjali b'ala videokonferenzi, aqas għall-internet u divertiment on-line. L-introduzzjoni ta' komunikazzjoni mobbli UMTS hija kkunsidrata b'ala avvanz tekniku importanti li feta' bosta oqsma oħra ta' attività għal organizzazzjonijiet tat-telekomunikazzjonijiet.
2. L-organizzazzjonijiet kienu għalhekk ippreparati jgħallu tariffi tal-lienzji għoljin. Ir-Radiocommunications Agency ("RA") irreviet d'ul mill-irkant tal-lienzji li ammonta bejn wiegħed u ieġor GBP 22,5 biljun (f'dak iż-żmien ekwivalenti għal EUR 38.4 biljun). Ir-RA hija aqenzija awtorizzata tad-Dipartiment tal-Kummerċ u Industrija li mexxiet l-irkant f'isem is-Segretarju ta' l-Istat għall-Kummerċ u Industrija (is-"Segretarju ta' l-Istat").
3. Qames organizzazzjonijiet tat-telekomunikazzjonijiet, li huma l-appellanti fil-kawża prinċipali, akkwistaw, kull wiegħed minnhom, pakkett wiegħed ta' lienzji mill-irkant. Huma ta' l-opinjoni li l-assenjażjoni tal-lienzji kienet tranżazzjoni suqjetta għat-taxxa fuq il-valur miġjud u li t-tariffi tal-lienzji għalhekk kienu jinkludu l-VAT. Issa dawn qed jitolbu rifużjoni tat-taxxa fuq il-valur miġjud allegatament imqallsa(3) li tammonta għal GBP 3 347 698 000 (li tikkorrispondi bejn wiegħed u ieġor għall-EUR 5 biljun), peress li huma jkunu intitolati jitolbu lura dak l-ammont b'ala taxxa mqallsa fuq ix-xiri. L-awtoritajiet tat-taxxa tar-Renju Unit jikkunsidraw, madankollu, li l-irkantar ta' lienzji ma kienx attività taxxabbli fis-sens tas-Sitt Direttiva tal-VAT (iktar 'il quddiem: is-'Sitt

Direttiva').

4. Skond l-Artikolu 4(1) u (2) tas-Sitt Direttiva tal-VAT (iktar 'il quddiem is- is-“Sitt Direttiva(4)”) huma biss it-tranżazzjonijiet li persuna taxxabli twettaq matul l-attività ekonomika tagħha li huma sużżetti għat-taxxa. Skond l-Artikolu 4(5) tad-Direttiva l-Istat u l-korpi tiegħu m'għandhomx, fil-prinċipju, jiġu kkunsidrati b'ala persuni taxxabli meta jeżerċitaw awtorità pubblika. Hija l-interpretazzjoni ta' dawn id-dispożizzjonijiet fil-kuntest ta' l-irkant tad-drittijiet ta' użu ta' frekwenzi UMTS li tiffirma l-ebbla tax-xewka ta' dawn il-proċeduri legali.

5. F'talba għal deċiżjoni preliminari mressqa b'mod parallel ma' din il-kawża u li dwarha jiena wkoll ser nippreżenta l-Konklużjonijiet tiegħi l-lum(5), il-Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Il-Qorti Ċivili Reġjonali, Vjenna) għamlet domandi simili dwar kif għandu jiġi stmat l-irkant ta' liżenzji UMTS fl-Awstrija.

6. Stati Membri oġrajn segwew l-eżempju Brittaniku u wkoll rievew l-asijiet għall-liżenzji għoljin, għalkemm – *per capita* għal kull klijent potenzjali ta' komunikazzjoni mobbli – mhux daqshekk għolja b'ala fir-Renju Unit(6). Il-proċeduri legali preżenti u proċeduri legali paralleli fir-Renju Unit huma għalhekk ta' sinjifikat partikolari mhux biss għas-somom kbar involuti imma anki għax se jservu ta' eżempju f'każijiet simili fi Stati Membri oġrajn.

II – Il-kuntest legali

A – Il-leżiżazzjoni tal-VAT

1. Id-Dritt Komunitarju

7. Skond l-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva dawn li jgħajjin huma sużżetti għat-taxxa fuq il-valur miżjud:

“il-provvista ta' ożżetti u servizzi magħmula bi jlas fit-territorju tal-pajjiż minn persuna taxxabli li ta'ixxi b'ala tali; [...]”.

8. L-Artikolu 4 tas-Sitt Direttiva jiddefinixxi minn għandu jiġi kkunsidrat b'ala “persuna taxxabli” kif jgħej:

“1. ‘Persuna taxxabli’ tfisser kull persuna li b'mod indipendenti twettaq fi kwalunkwe post attività ekonomika msemmija fil-paragrafu 2, ikun xi jkun l-iskop jew ir-riżultati ta' dik l-attività.

2. L-attivitàjiet ekonomiċi msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jinkludu l-attivitàjiet kollha ta' produttori, kummerċjanti u persuni li jagħtu [servizzi], magħduda attivitàjiet fil-minjieri u fl-agrikoltura u attivitàjiet tal-professjonijiet. L-isfruttament ta' proprjetà tanġibbli jew intanġibbli għal skop ta' d'ul minnha fuq bażi kontinwa għandu wkoll jitqies b'ala attività ekonomika.

[...]

5. Stati, awtoritajiet governattivi reġjonali u lokali u korpi oġra regolati bid-dritt pubbliku m'għandhomx jitqiesu b'ala persuni taxxabli fir-rigward ta' attivitàjiet jew operazzjonijiet li jagħmlu b'ala awtoritajiet pubbliċi, ukoll meta jiġbru drittijiet, tariffi, kontribuzzjonijiet jew jlasijiet marbuta ma' dawn l-attivitàjiet jew operazzjonijiet.

I'da, meta jid'lu biex jagħmlu dawn l-attivitàjiet, huma għandhom jitqiesu taxxabli fir-rigward ta' dawn l-attivitàjiet jew operazzjonijiet billi jekk jitqiesu b'ala persuni mhux taxxabli dan iwassal għal distorsjoni sinjifikanti tal-kompetizzjoni.

F'kull ka?, dawn il-korpi g?andhom ji?u kkunsidrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' l-attivitajiet imsemmija fil-lista fl-Anness D, i?da li l-attivitajiet ma jkunux tant ?g?ar li ma jkollhomx g?alfejn jitqiesu.

[...]"

9. Fl-Anness D "It-Telekomunikazzjonijiet" huma murija b?ala t-Titolu 1 fil-lista ta' attivitajiet li jsir riferiment g?alihom fit-tielet subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva.

2. Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

10. L-Artikolu 4(1) ta' l-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mi?jud 1994 (iktar 'il quddiem "l-Att ta' l-VAT 1994") jipprovdi:

"G?andha ti?i imposta l-VAT fuq kull provvista ta' o??etti jew servizzi li ssir fir-Renju Unit, meta tkun provvista taxxabbli li ssir minn persuna taxxabbli fil-kuntest ta' negozju mwettaq minnu".

11. L-Artikolu 41(1) ta' l-Att dwar il-VAT 1994 jistipula:

"Dan l-Att g?andu japplika fir-rigward ta' provvisti taxxabbli mill-Istat bl-istess mod kif japplika g?all-provvisti taxxabbli minn persuni taxxabbli".

12. L-Artikolu 41(2) ta' l-Att dwar il-VAT 1994 jipprovdi:

"Meta l-provvista minn dipartiment tal-Gvern ta' xi o??etti jew servizzi ma tammontax g?at-twettiq ta' negozju imma t-Te?or jidhirlu li o??etti jew servizzi simili jistg?u ji?u pprovduti minn persuni taxxabbli fil-kuntest ta' kwalunkwe negozju, il-provvista ta' dawk l-o??etti jew servizzi minn dan id-dipartiment titqies li hija, g?all-iskopijiet ta' dan l-Att, provvista fil-kuntest ta' kwalunkwe negozju mwettaq minnu jekk u sal-punt fejn it-Te?or jag?ti istruzzjoni f'dan is-sens".

13. Fl-14 ta' April 2000 it-Te?or tar-Renju Unit ippubblika Direttivi (Tassazzjoni) tat-Te?or ("Direttivi tat-Te?or") fejn ?ie stipulat li: "Provvista minn dipartiment tal-Gvern imsemmi fil-Lista 1 ta' kull o??ett jew servizz deskritt fil-Lista 2 g?andha titqies, g?all-iskopijiet ta' l-Att [l-Att tal-VAT 1994] li hija provvista fil-kuntest ta' negozju mwettaq minn dan id-dipartiment". Il-Lista 1 g?amlet riferiment g?ad-Dipartiment tal-Kummer? u Industrija. Il-Lista 2 kienet tirreferi *inter alia* kemm g?al "Li?enzjar, ?ertifikkazzjoni, awtorizzazzjoni u g?all-assenjazzjoni ta' kull dritt g?ajr g?ad-drittijiet fuq art" kif ukoll g?al "telekomunikazzjonijiet".

B – *L-isfond legali g?all-assenjazzjoni ta' li?enzji UMTS*

14. Il-frekwenzi tar-radju huma ri?orsi skarsi. Il-parti kbira ta' l-ispettru tar-radju li hija teknikament disponibbli di?à ?iet allokata g?al servizzi u tipi ta' u?u spe?ifi?i. Sabiex ti?i evitata l-interferenza, taqsimiet separati (spettri ta' frekwenzi) jitpo??ew g?ad-dispo?izzjoni g?al kull tip ta' u?u. Il-kategorizzazzjoni internazzjonali ta' frekwenzi hija bba?ata fuq ix-xog?ol li sar mill-G?aqda Internazzjonali tat-Telekomunikazzjonijiet ("ITU"), organizzazzjoni internazzjonali li topera ta?t l-awspi?i tan-Nazzjonijiet Uniti.

15. L-ispettri ta' frekwenzi li ?ew miftu?in g?as-sistema tal-mobbli UMTS/IMT-2000 ?ew stabbiliti fil-prin?ipju fl-1992 mill-Konferenza Dinjija tar-Radju ('WRC 92') organizzata mill-ITU. Fir-Ri?oluzzjoni, 212 il-Konferenza Dinjija Amministrattiva tar-Radju ta' l-1997 tassumi li s-sistemi tal-komunikazzjoni tal-mobbli kellhom ji?u introdotti bejn wie?ed u ie?or fis-sena 2000.

16. Il-Konferenza Ewropea ta' l-Amministrazzjonijiet Postali u tat-Telekomunikazzjonijiet

(‘CEPT’(7)) wettqet xog?ol preliminari ulterjuri fuq livell Ewropew fuq l-introduzzjoni tat-telekomunikazzjonijiet bil-mobbli tat-tielet ?enerazzjoni. Il-Kumitat Ewropew dwar ir-Radjukomunikazzjoni (‘ERC’), li jiffirma parti minn din l-organizzazzjoni, iddefinixxa l-ispettru ta’ frekwenzi disponibbli fid-De?i?joni tieg?u ERC/DEC(97)/07 tat-30 ta’ ?unju 1997(8).

17. Il-parti ta’ l-ispettru tal-frekwenzi rri?ervati g?all-komunikazzjonijiet bil-mobbli tat-tielet ?enerazzjoni jistg?u jer?g?hu jitqassmu f’taqsimiet o?rajn li fihom fornituri differenti jistg?u joperaw sistemi tal-mobbli b’mod parallel. Il-forma u n-numru ta’ li?enzji mog?tija g?al dan l-iskop tvarja minn Stat Membru g?al ie?or(9). Filwaqt li l-Awstrija u l-?ermanja jaqsmu l-ispettru fost sitt fornituri, per e?empju fil-Bel?ju u fi Franza kien hemm biss tlieta. G?alhekk, hemm ?ertu ammont ta’ latitudni – su??ett g?al rekwi?iti tekni?i minimi – biex ji?u stabbiliti l-frekwenzi li ?ew li?enzjati g?all-operazzjoni ta’ netwerk.

1. Id-Dritt Komunitarju

18. Id-Direttiva 97/13/KE(10) kienet tiffirma l-istruttura tad-dritt Komunitarju g?all-assenjazzjoni ta’ awtorizzazzjonijiet ?enerali u li?enzji individwali fil-qasam tas-servizzi tat-telekomunikazzjonijiet waqt il-perijodu li huwa rilevanti g?al din il-kaw?a.

19. Skond l-Artikolu 3(3) tad-Direttiva 97/13 “L-Istati Membri jistg?u jassenjaw li?enzja individwali biss fejn il-benefi?jarju jing?ata a??ess g?al ri?orsi fi?i?i jew ri?orsi o?ra li jkunu skarsi jew li tkun su??etta g?al obbligi partikolari jew tgawdi drittijiet partikolari, skond id-dispo?izzjonijiet tat-Taqsima III”. [traduzzjoni mhux uffij?jali]

20. It-Taqsima III tad-Direttiva (l-Artikoli 7 sa 11) tirrigwarda l-li?enzji individwali. L-Artikolu 10 jistipula li l-Istati Membri jistg?u jillimitaw in-numru ta’ li?enzji individwali sal-limitu me?tie? biex ji?i ?gurat l-u?u effi?jenti ta’ frekwenzi tar-radju. Dawn g?andhom, b’mod partikolari jie?du in kunsiderazzjoni l-b?onn li g?all-utenti ji?i mmassimizzat u ffa?ilitat l-i?vilupp tal-kompetizzjoni. L-Istati Membri g?andhom jag?tu li?enzji individwali b?al dawn fuq il-ba?i ta’ kriterji ta’ g?a?la li g?andhom ikunu o??ettivi, mhux diskriminatorji, iddettaljati, trasparenti u proporzjonati.

21. Skond l-Artikolu 11(1) tad-Direttiva 97/13 jistg?u ji?u imposti tariffi bl-iskop li jag?mlu tajjeb g?all-ispejje? li jsiru fil-?ru? ta’ li?enzji. Il-Paragrafu 2 jippermetti wkoll l-impo?izzjoni ta’ tariffi o?ra:

“Bla ?sara g?all-paragrafu 1, l-Istati Membri jistg?u, fejn se ji?u u?ati ri?orsi skarsi, jippermettu l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali tag?hom jimponu tariffi li jirriflettu l-b?onn li ji?i ?gurat l-a?jar u?u ta’ dawn ir-ri?orsi. Dawn it-tariffi g?andhom ikunu non diskriminatorji u jag?tu qies partikolari tal-b?onn li ji?i inkora??at l-i?vilupp ta’ servizzi innovattivi u tal-kompetizzjoni.” [traduzzjoni mhux uffij?jali]

22. Id-Direttiva 97/13 ?iet abrogata bid-Direttiva 2002/21/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta’ Marzu 2002, dwar kwadru regolatorju komuni g?an-netwerks ta’ komunikazzjonijiet u servizzi elettron?i (Direttiva Qafas)(11). Bil-kontra tad-Direttiva 97/13 issa huwa stipulat fl-Artikolu 9(3) tad-Direttiva 2002/21 li l-Istati Membri jistg?u jag?mlu dispo?izzjonijiet sabiex impri?i jkunu jistg?u jittrasferixxu d-dritt li ju?aw frekwenzi lill-impri?i o?rajn.

23. L-Artikolu 9(4) tad-Direttiva 2002/21 f’dan il-kuntest jistipula kif ?ej:

“L-Istati Membri g?andhom jasiguraw li l-?sieb ta’ impri?a li tittrasferixxi l-li?enzji g?all-u?u ta’ frekwenzi tar-radju ji?i nnotifikat lill-awtorità nazzjonali regolatorja responsabbli g?all-assenjazzjoni ta’ l-ispettru u li dak it-trasferiment ise?? skond il-pro?eduri stipulati mill-awtorità nazzjonali regolatorja u li jsir pubbliku. L-awtoritajiet nazzjonali regolatorji g?andhom jassiguraw li l-kompetizzjoni ma titg?awwi?x b?ala ri?ultat ta’ xi transazzjoni b?al din. Fejn l-u?u ta’ frekwenzi tar-

radju jkun ?ie armonizzat permezz ta' l-applikazzjoni tad-De?i?joni Nru 676/2002/KE (De?i?joni dwar l-ispettri tar-radju) jew ta' mi?uri o?ra tal-Komunità, kull trasferiment b?al dak m'g?andux jirri?ulta f'xi bidla fl-u?u ta' dik il-frekwenza tar-radju."

24. Id-Deci?joni Nru 128/1999/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Di?embru 1998 dwar l-introduzzjoni koordinata tal-komunikazzjonijiet bil-mobbli tat-tielet ?enerazzjoni u ming?ajr fili (UMTS) fil-Komunità(12) (id-De?i?joni UMTS') g?andha wkoll rilevanza g?al din il-kaw?a. B'dik id-De?i?joni l-Parlament u l-Kunsill taw virtwalment is-sinjal tal-bidu g?all-introduzzjoni fi ?dan l-Ewropa kollha tal-komunikazzjonijiet bil-mobbli UMTS.

25. Il-kunsiderazzjonijiet fil-preambolu g?ad-De?i?joni UMTS jirreferi g?al ?viluppi internazzjonali u linji gwida g?al sistema tal-mobbli tat-tielet ?enerazzjoni. L-Artikolu 3(1) tad-De?i?joni UMTS je?i?i li l-Istati Membri jistabbilixxu sistema ta' awtorizzazzjoni g?all-introduzzjoni ta' servizzi UMTS sal-1 ta' Jannar 2000. Skond l-Artikolu 3(3) dawn g?andhom "ji?guraw, skond il-le?i?lazzjoni Komunitarja, li l-provvista ta' UMTS ti?i organizzata [...] fi spettri ta' frekwenzi li huma armonizzati mill-CEPT [...]".

2. 2. Il-le?i?lazzjoni Nazzjonali

26. Skond l-Artikolu 1 tal-Wireless Telegraphy Act 1949 (Att dwar it-Telegrafija Ming?ajr Fili ta' l-1949, iktar 'il quddiem il-"WTA ta' l-1949"), "L-ebda persuna m'g?andha tistabbilixxi jew tu?a stazzjon g?at-telegrafija ming?ajr fili jew tinstalla jew tu?a xi apparat g?at-telegrafija ming?ajr fili ming?ajr ma tinkiseb li?enzja f'dan ir-rigward assenjata abba?i ta'dan l-Artikolu – (a) mis-Segretarju ta' l-Istat". Il-WTA 1949 tistipula multi li g?andhom ji?u imposti ta?t il-li?i kriminali g?al ksur ta' din il-projbizzjoni.

27. Fl-1997, id-Dipartiment tal-Kummer? u Industrija (id-"DTI") u r-RA wettqu xog?ol preliminari estensiv fir-rigward ta' l-irkantar ta' li?enzji UMTS. Il-gruppi rilevanti ?ew ikkonsultati u ssej?u konsulenti esterni. Ix-xog?ol wassal g?all-istabbiliment tal-prin?ipji legali li jirregolaw l-assenjazzjoni tal-li?enzji UMTS.

28. Il-Wireless Telegraphy Act 1998 (l-Att dwar it-Telegrafija Ming?ajr Fili 1998, iktar 'il quddiem il-"WTA 1998") stabilixxa l-linji gwida g?all-assenjazzjoni ta' li?enzji u, b'mod partikolari, ippermetta d-d?ul ta' somom li kienu je??edu t-tariffi amministrattivi li kienu me?tie?a biex ikopru l-ispejje?. L-fatturi li ?ejjin ittie?du in kunsiderazzjoni meta ?ew stabbiliti tali somom:

- l-u?u effi?jenti u l-immani??jar ta' l-ispettru elettromanjetika,
- l-benefi??ji ekonomi?i li jo?or?u mill-u?u tat-telegrafija ming?ajr fili,
- l-i?vilupp ta' servizzi innovattivi,
- il-kompetizzjoni fil-provvista ta' servizzi tat-telekomunikazzjonijiet.

29. Dettalji ulterjuri dwar l-assenjazzjoni ta' li?enzji UMTS ?ew stipulati fir-Regolamenti dwar it-Telegrafija Ming?ajr Fili (Licenzji tat-Tielet Generazzjoni) 1999 (iktar 'il quddiem, ir-"Regolamenti WTA"), adottati ta?t il-WTA 1998. L-ispettru kopert bil-?ames li?enzji li kellhom ji?u a??udikati ?iet stabbilita fl-Iskeda g?ar-Regolamenti WTA. Il-Li?enzji A u B kellhom ikopru, kull wa?da, 2 x 15 MHz ta' spettru f'par(13), filwaqt li l-Li?enzji C, D u E kellhom ikopru, kull wa?da 2 x 10 MHz ta' spettru f'par. Il-Li?enzja A kienet irri?ervata g?al fornitur ta' komunikazzjonijiet bil-mobbli li kien g?adu mhux pre?enti fis-suq Brittaniku.

30. Ir-regoli dettaljati dwar il-parte?ipazzjoni fl-irkant u l-operazzjoni ta' l-irkant ?ew ippubblikati f'Avvi? tat-22 ta' Di?embru 1999. Biex wie?ed seta' jipparte?ipa fl-irkant kien me?tie? *inter alia* li

jit?allas depo?itu ta' somma inizjali ta' GBP 50 miljun. Offerti minimi ta' bejn l-GBP 89,3 u 125 miljun, skond l-iskop tal-li?enzji, ?ew ukoll stipulati.

31. Negozju fl-ispettru, li l-Istati Membri jistg?u jift?u skond l-Artikolu 9(3) tad-Direttiva 2002/21, g?adu s'issa ma ?iex introdott fir-Renju Unit.

III – Il-fatti u d-domandi rinviati lill-Qorti tal-?ustizzja g?al de?i?joni preliminari

32. Il-parte?ipanti fil-pro?ess ta' l-irkant, li beda' mis-6 ta' Marzu sas-27 ta' April 2000, kienu erba' impri?i li kienu di?à stabbiliti fir-Renju Unit u disa' li kienu potenzjalment ?odda g?as-suq. L-offerenti segwenti reb?u li?enzji:

Licenzja

Rebbie?

L-offerta finali f'GBP

Licenzja A (ri?ervata g?all-operaturi ?odda)

TIW UMTS (UK) Limited (issa Hutchison 3G UK Limited) (operatur ?did)

4 384 700 000

Licenzja B

Vodafone Limited (operatur attwali)

5 964 000 000

Licenzja C

BT3G Limited(14) operatur attwali)

4 030 100 000

Licenzja D

One2One Personal Communications Limited (issa T?Mobile (UK) Limited) operatur attwali)

4 003 600 000

Licenzja E

Orange 3G Limited operatur attwali)

4 095 000 000

Totali

22 477 400 000

33. Il-li?enzji n?ar?u f'Mejju u f'Settembru 2000 g?al terminu li kien jiskadi fil-31 ta' Di?embru

2021. L-offerenti rebbie? a ? allsu t-tariffi kollha tal-li?enzja fl-2000. L-ispi? a totali lill-amministrazzjoni g?all-i?vilupp u l-immani??jar ta' l-irkant kienet ta' GBP 8 miljun (bejn wie?ed u ie?or EUR 13,7 miljun).

34. Il-li?enzjati huma obbligati *inter alia* li jipprovdu, sal-31 ta' Di?embru 2007, u li j?ommu minn hemm 'il quddiem, servizz tat-telekomunikazzjonijiet g?al ?ona fejn tg?ix ta' l-ingas 80 % tal-popolazzjoni tar-Renju Unit. Dawn g?andhom b?onn ukoll ta' li?enzja ta?t l-Artikolu 7 ta' l-Att dwar it-Telekomunikazzjonijiet 1984, li jag?tihom dritt ?enerali li jipprovdu servizzi ta' telekomunikazzjonijiet bil-mobbli.

35. Ir-rikorrenti jqisu li t-taxxa fuq il-valur mi?jud kienet inklu?a fit-tariffi tal-li?enzji. Huma g?alhekk talbu l-?las lura tat-taxxa fuq il-valur mi?jud b?ala taxxa m?allsa fuq ix-xiri fir-rigward tat-tran?azzjonijiet taxxabli tag?hom stess. Il-Kummissarji tad-Dwana u Sisa rrifjutaw li jag?mlu dan il-?las lura. Huma sostnew li l-assenjazzjoni tal-li?enzji ma kinitx su??etta g?all-VAT. Wara li r-rikors ta' l-appellanti n?a?ad fl-ewwel istanza huma ppre?entaw it-talbiet tag?hom quddiem it-Tribunal tal-VAT u Dazji, li g?amel id-domandi preliminari li ?ejjin lill-Qorti tal-?ustizzja skond l-Artikolu 234 KE permezz ta' de?i?joni ta' l-24 ta' Awissu 2004:

1. Fi?-?irkustanzi deskritti fid-dikjarazzjoni stabbilita tal-fatti bejn il-partijiet, il-kliem 'attività ekonomika', g?all-iskopijiet ta' l-Artikolu 4(1) u (2) tas-Sitt Direttiva, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jinkludu l-?ru? ta' li?enzji mis-Segretarju ta' l-Istat permezz ta' rkant tal-li?enzji g?all-u?u ta' apparat tat-telekomunikazzjonijiet [mobbli tat-tielet ?enerazzjoni] f'partijiet definiti ta' l-ispettru elettromanjetiku (iktar 'il quddiem l-'attività [ikkon?ernata]), u liema kunsiderazzjonijiet huma rilevanti g?al din id-domanda?
2. Fi?-?irkustanzi deskritti fid-dikjarazzjoni tal-fatti kkonstatati bejn il-partijiet, liema kunsiderazzjonijiet huma rilevanti g?ad-domanda dwar jekk is-Segretarju ta' l-Istat, meta e?er?ità l-attività, kienx qed ja?ixxi b?ala 'awtorità pubblika' fis-sens ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva?
3. Fi?-?irkustanzi deskritti fid-dikjarazzjoni tal-fatti kkonstatati bejn il-partijiet, tista' l-attività tkun (i) f'parti attività ekonomika u/jew (ii) f'parti mwettqa minn korp irregolat mid-dritt pubbliku li qed ja?ixxi b?ala awtorità pubblika u li, konsegwentement, l-attività tkun f'parti biss su??etta g?all-VAT ta?t is-Sitt Direttiva u f'parti le?
4. Kemm probabbli u kemm vi?in fi?--?mien g?at-twettiq ta' l-Attività g?andha tkun 'distorsjoni sinjifikanti tal-kompetizzjoni' fis-sens tat-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva sabiex il-persuna li tkun qed twettaq dik l-attività tkun me?tie?a b'dak is-subparagrafu li titqies li hija persuna taxxabli fir-rigward ta' dik l-attività? Sa liema punt, jekk ikun il-ka?, il-prin?ipju tan-newtralità fiskali jin?idi fuq din il-kwistjoni?
5. Il-kelma 'telekomunikazzjonijiet' fl-Anness D g?as-Sitt Direttiva (li hemm riferiment g?aliha fit-tielet subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva) tinkludi l-?ru? tal-Li?enzji mis-Segretarju ta' l-Istat permezz ta' rkant ta' drittijiet ta' u?u ta' apparat tat-telekomunikazzjonijiet f'partijiet definiti ta' l-ispettru elettromanjetiku, fi?-?irkustanzi deskritti fid-dikjarazzjoni tal-fatti kkonstatati bejn il-partijiet?

6. Fejn (i) Stat Membru jagħel li jimplementa l-Artikolu 4(1) u (5) tas-Sitt Direttiva permezz ta' leżijazzjoni li tikkonferixxi fuq dipartiment tal-Gvern (b'al, f'dan il-każ, it-Teor tar-Renju Unit) poter statutorju li jagħmel direttivi li jispesifikaw liema oġġetti jew servizzi pprovduti minn dipartimenti tal-Gvern għandhom jitqiesu li huma provvisti taxxabbli u (ii) dak id-dipartiment tal-Gvern jagħmel, jew għandu l-oġġett li jagħmel, abbażi ta' dak il-poter statutorju, direttivi li jispesifikaw li qerti provvisti huma taxxabbli: il-prinċipju stabbilit fis-sentenza tat-13 ta' Novembru 1990, *Marleasing* (C-106/89, para. 4135) huwa rilevanti għall-interpretazzjoni tal-leżijazzjoni nazzjonali u ta' dawk id-Direttivi (u, jekk hu hekk, kif)?

IV – L-evalwazzjoni legali

A – L-ewwel domanda: eżistenza ta' attività ekonomika

36. Bl-ewwel domanda tagħha, il-qorti nazzjonali tistaqsi jekk l-irkantar ta' lienzji li jagħtu d-dritt għal użu ta' apparat tat-telekomunikazzjonijiet f'partijiet definiti ta' l-ispettru elettromanjetiku jikkostitwixxi attività ekonomika fis-sens ta' l-Artikolu 4(1) u (2) tas-Sitt Direttiva.

37. Skond l-Artikolu 4(1) tas-Sitt Direttiva "persuna taxxabbli" tfisser kull persuna li b'mod indipendenti twettaq attività ekonomika jkun xi jkun il-għan jew ir-riżultati ta' dik l-attività. Dik id-dispożizzjoni għalhekk mhux sempliċement tiddikjara minn jista' jkun persuna taxxabbli imma tistipula wkoll iż-żirkustanzi li fihom l-attività ta' persuna tkun suġġetta għat-taxxa fuq il-valur miżjud.

38. L-Artikolu 4(2) tas-Sitt Direttiva fih medda wiesa' ta' attivitajiet enumerati li għandhom jiġu kkunsidrati b'ala attivitajiet ekonomiċi għall-iskopijiet ta' l-Artikolu 4(1). Barra mill-aktivitajiet kollha ta' produttori, kummerċjanti u persuni li jfornu servizzi, dawn jinkludu, b'mod partikolari, l-isfruttament ta' proprjetà tanġibbli u intanġibbli għall-iskop li jinkiseb d'ul minnha fuq bażi kontinwa..

39. Il-Qorti tal-Ġustizzja kkonkludiet minn din id-definizzjoni "li l-iskop tat-terminu attivitajiet ekonomiċi huwa wiesgħa u afna, u li t-terminu huwa oġġettiv minn natura tiegħu, fis-sens li l-attività hija kkunsidrata per se u indipendentement mill-iskopijiet u mir-riżultati tagħha(15)".

40. L-intenzjonijiet suġġettivi li bihom il-persuna kkonfermata ssegwi l-attività għalhekk mhumiex rilevanti. Li kellu jkun mod ieor, l-awtoritajiet tat-taxxi kien ikollhom jagħmlu investigazzjonijiet biex jistabbilixxu dawk l-intenzjonijiet u dan kien jmur kontra l-għanijiet tas-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud. L-għan ta' dik is-sistema huwa li tiġi assicurata l-ertezza legali u tiġi ffaċilitata l-applikazzjoni tal-VAT billi tittieged in kunsiderazzjoni, u lief f'każijiet eżezzjonali, in-natura oġġettiva tat-tranżazzjoni in kwistjoni(16).

41. Jien l-ewwel li ser nikkunsidra hija l-oġġettjoni li l-eżistenza ta' attività ekonomika hija diżapreklua mill-fatt li d-drittijiet għal użu ta' frekwenzi ew irkantati fl-interess tar-regolamentazzjoni tas-suq. Jien imbagħad ser inkompli neamina jekk il-proċedura għandhiex tiġi kklassifikata b'ala sfruttament ta' proprjetà intanġibbli għall-iskop li jiġi akkwistat d'ul minnha fuq bażi kontinwa, fis-sens ta' l-Artikolu 4(2) tas-Sitt Direttiva.

1. L-għan tar-regolamentazzjoni tas-suq jipprekludi attività ekonomika?

42. Fl-isfond għall-irkantar tad-drittijiet ta' użu ta' frekwenzi hemm il-fatt li l-frekwenzi tar-radju huma riżorsi skarsi. It-taqsimha ta' l-ispettru elettromanjetiku li hija disponibbli għas-servizzi ta' komunikazzjoni bil-mobbli hija stabbilita bi ftehim internazzjonali. Fi dan dik it-taqsimha numru limitat netwerks biss jistgħu jiġu operati b'mod parallel. Ma jistax jiġi evitat intervent regolatorju mill-

Istat sabiex ji?i ?gurat l-u?u fl-ordni ta' frekwenzi ming?ajr interferenza.

43. Id-De?i?joni UMTS tobbliga lill-Istati Membri biex iwettqu l-pro?edura amministrattiva me?tie?a g?all-introduzzjoni tas-servizzi UMTS.

44. Id-Direttiva 97/13 u l-legi?lazzjoni nazzjonali korrispondenti li ttrasponietha jiffurmaw il-kwadru legali partikolari li jorbot lill-Istati Membri meta jassenjaw il-spettri ta' frekwenzi. Skond l-Artikolu 10 tad-Direttiva 97/13, huma obbligati li jag?tu li?enzji individwali fuq il-ba?i ta' kriterji ta' g?a?la li huma o??ettivi, mhux diskriminatorji, iddettaljami, trasparenti u proporzjonati. Skond l-Artikolu 11(2) tad-Direttiva 97/13 dawn jistg?u jimponu tariffi f'dan ir-rigward li jirriflettu l-b?onn li ji?i ?gurat l-u?u ottimali ta' dawn ir-ri?orsi.

45. Ir-Renju Unit idde?ida li jirkanta li?enzji tad-dritt g?al u?u ta' ?erti frekwenzi. Id-d?ul mill-irkant ri?evut ?ie ttrattat b?ala ?las g?all-iskopijiet ta' l-Artikolu 11(2) tad-Direttiva 97/13. Skond ir-Renju Unit, il-pro?ess ta' l-irkant kien ma?sub biex ji?i assigurat l-impri?i li attribwixxew l-ikbar valur kummer?jali g?all-li?enzji u li g?alhekk offrew garanzija g?all-ikbar u?u possibbli li jista' jsir mil-li?enzji. Il-punt ma kienx li ji?i akkwistat ammont ta' d?ul kbir g?all-Istat.

46. L-Istati Membri li huma partijiet f'dawn il-pro?edimenti legali u l-Kummissjoni jikkonkludu minn dawn il-fatti li l-assenjazzjoni ta' li?enzji UMTS mis-Segretarju ta' l-Istat, jew ir-RA ma kinitx attivit  ekonomika fis-sens ta' l-Artikolu 4(1) u (2) tas-Sitt Direttiva imma mi?ura biex ji?i regolat is-suq.

47. Dan l-argument ma jistax ji?i a??ettat.

48. Id-domanda dwar jekk attivit  tikkostitwixxix attivit  ekonomika g?all-iskopijiet tal-li?i dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud tiddependi fuq in-natura o??ettiva tag?ha, li g?andha ti?i stabbilita billi ssir referenza g?all-avvenimenti esterni konkreti. L-g?an im?adden mill-attivit , li kien li ji?i rregolat l-a??ess g?as-suq tat-telekomunikazzjonijiet bil-mobbli skond ir-rekwi?iti tad-dritt Komunitarju u li ji?u a??ertati l-offerenti tat-telekomunikazzjonijiet bil-mobbli l-aktar adattati, huwa irrilevanti peress li, skond il-?urisprudenza ??itata, tali g?anijiet m'g?andhomx jittie?du in kunsiderazzjoni meta tkun qed ti?i kkategorizzata attività(17).

49. Is-su??ett ta' l-irkant kien id-dritt g?al u?u ta' frekwenzi definiti g?all-operazzjoni ta' netwerk ta' komunikazzjonijiet bil-mobbli g?al perijodu ta' 20 sena. Dak id-dritt kien a??udikat permezz ta' l-irkant lil dawk l-impri?i li g?amlu l-og?la offerti.

50. Id-domanda dwar kif l-assenjazzjoni ta' li?enzji mill-Istat g?andha ti?i kklassifikata fil-li?i – b?ala awtorizzazzjoni amministrattiva jew b?ala tran?azzjoni skond il-li?i ?ivili – hija ta' l-i?ken importanza fl-istabbiliment n-natura o??ettiva ta' attività b?alma hi d-definizzjoni mog?tija g?all-korrispettiv korrispondenti ta' l-impri?a – tariffa jew prezz ta' l-akkwist(18). Fi kwalunkwe ka?, id-drittijiet ?ew a??udikati biss wara l-?las tas-somma ta' flus li ?iet stabbilita bl-irkant b'mod li l-?las ta' flus kien direttament marbut mal-assenjazzjoni tad-drittijiet. Lanqas il-?las g?al u?u ta' frekwenza ma jikkostitwixxi tariffa li permezz tag?ha ji?u koperti biss l-ispejje? amministrattivi g?all-assenjazzjoni tal-frekwenzi.

51. Il-partijiet ma jaqblux fuq il-kwistjoni dwar jekk il-forma ta' l-irkant kinitx anki ma?suba sabiex jinkiseb d?ul partikolarment g?oli. Per e?empju, il-fatt li b'kollox ?ames li?enzji biss ?ew a??udikati u mhux sitta – b?al fil-?ermanja per e?empju –jista' ji?i kkunsidrat, minn banda wa?da, li hu mezz artifi?jali ta' restrizzjoni tal-provvista li twassal g?al ?ieda fid-d?ul. Mill-banda l-o?ra, id-de?i?joni li tqieg?ed ?ames li?enzji fuq is-suq tista' ti?i ??ustifikata wkoll b'referenza g?al kunsiderazzjonijiet regolatorji(19). Sabiex ti?died il-kompetizzjoni kellu jkun hemm operatur ?did barra mill-offerenti di?  attivi. Li kieku kien hemm numru ikbar ta' kompetituri, bejn minn kellu

jinqasam is-suq, seta' ma kienx ikun possibbli li ti?i garantita l-profitabbilita' ta' investiment g?oli fin-networks.

52. Madankollu, fl-a??ar mill-a??ar, mhemmx b?onn li ti?i mwie?ba din id-domanda aktar mill-mistoqsija dwar jekk l-akkwist ta' d?ul kienx b'xi mod il-motiv g?all-forma tal-pro?edura u?ata fl-assenjazzjoni tal-li?enzji.

53. Mill-lat o??ettiv, is-Segretarju ta' l-Istat a??udika l-li?enzji kontra ?las monetarju li kellu jirrifletti l-valur kumer?jali tal-li?enzji u li kien og?la ?afna mill-ammont minfuq fuq il-pro?edura tal-li?enzjar. Billi ?ie stabbilit skond ir-regoli ta' l-irkant li l-offerti ma kellhomx ikunu ta' inqas minn GBP 125 miljun, jidher li mill-ewwel kien hemm il-?sieb li jinkiseb ammont kunsiderevoli ta' d?ul. Meta l-irkantar ta' li?enzji ji?i kkategorizzat g?all-iskopijiet ta' taxxa fuq il-valur mi?jud m'g?andux ikun rilevanti jekk il-motiv tal-Gvern kienx li jinkiseb dak id-d?ul jekk id-d?ul kienx sempli?ement effett sekondarju inerenti g?al din it-tip ta' pro?edura ta' li?enzjar.

54. Langas il-kategorizzazzjoni ta' attivita' ekonomika m'hi preklu?a mill-fatt li l-assenjazzjoni ta' li?enzji fl-a??ar mill-a??ar kienet konformi ma' kwadru regolatorju bba?at fuq id-dritt Komunitarju. L-osservanza ta' dawn ir-rekwi?iti legali tikkostitwixxi wkoll g?an (preskritt b'mod obbligatorju) li g?andu jitwarrab meta azzjoni ti?i meqjusa attivita' ekonomika(20).

55. Mill-punt 7 fl-Anness D g?as-Sitt Direttiva jidher li attivita' regolatorja tista' tkun su??etta g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud b?ala attivita' ekonomika. Attivitajiet li dejjem jitqiesu b?ala attivitajiet ta' l-Istat su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud ta?t it-tielet subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva jinkludu tran?azzjonijiet ta' a?enziji ta' intervent agrikolu fir-rigward ta' prodotti agrikoli mwettqa skond ir-regolamenti dwar l-organizzazzjoni komuni tas-suq f'dawk il-prodotti. G?aldaqstant, meta a?enzija ta' invervent tbieg? prodotti mill-istokk tag?ha g?andha tit?allas it-taxxa fuq il-valur mi?jud anki jekk dawk it-tran?azzjonijiet huma primarjament ma?subin biex jirregolaw is-suq u mhux biex ji?i akkwistat d?ul.

56. Meta wie?ed jikkon?entra fuq il-fatturi esterni o??ettivi ta' tran?azzjoni, ikun qed jing?ata skop wiesg?a g?all-kun?ett ta' attivita' ekonomika, li huwa konformi mal-fehma tal-Qorti tal-?ustizzja(21). Jekk, f'dan l-istadju ta' l-evalwazzjoni, wie?ed kellu jie?u in kunsiderazzjoni l-fatt li enti pubbliku kien qed ja?ixxi fit-twettiq tad-dmirijiet statutorji u regolatorji tieg?u, l-iskop tad-Direttiva immedjatament ji?i kunsiderevolment ridott. B'mod partikolari, ftit li xejn ikun hemm skop imbag?ad g?all-applikazzjoni ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva, anki jekk dik id-dispo?izzjoni fiha regoli spe?ifi?i li jirregolaw l-awtoritajiet pubbli?i.

57. Huwa veru li l-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet, partikolarment fis-sentenza msej?a "Eurocontrol"(22), li g?aliha jirreferu w?ud mill-partijiet, li m'hemm l-ebda attivita' ekonomika g?all-iskopijiet tar-regoli tal-kompetizzjoni tat-Trattat meta ji?u e?er?itati l-poteri ta' awtorita' pubblika.

58. Madankollu, ir-regoli tal-kompetizzjoni u s-Sitt Direttiva tal-VAT huma bba?ati fuq kun?etti differenti ta' attivita' ekonomika. Skond ir-regoli tal-kompetizzjoni l-e?er?izzju ta' awtorita' pubblika kkunsidrat b?ala l-kriterju li jipprekludi attivita' milli jkollha rilevanza g?al skopijiet ta' kompetizzjoni. Però, mhemmx dispo?izzjoni separata g?all-attivitajiet ta' l-Istat meta dan je?er?ita awtorita' pubblika.

59. Il-kun?ett ta' attività ekonomika fl-Artikolu 4(1) u (2) tas-Sitt Direttiva huwa aktar wiesg?a minn dak korrispondenti fil-li?i tal-kompetizzjoni. L-e?er?izzju ta' awtorità pubblika mhuwiex inizjalment fattur hawnhekk. Dak l-element jittie?ed in kunsiderazzjoni biss fi stadju su??essiv ta' evalwazzjoni, ji?ifieri fil-kuntest tad-dispo?izzjoni spe?jali fl-Artikolu 4(5). Dik id-dispo?izzjoni tkun virtwalment superfluwa kieku, b'analo?ija mar-regoli tal-kompetizzjoni ma, kellu jkun hemm ebda skop g?all-applikazzjoni tas-Sitt Direttiva tal-VAT fil-ka? ta' atti ta' awtoritajiet pubbli?i.

2. L-isfruttament ta' proprjetà bl-iskop li jinkiseb d?ul minnha fuq ba?i kontinwa

60. L-Artikolu 4(2) tas-Sitt Direttiva spe?ifikament jistipula li l-isfruttament ta' proprjetà tan?ibbli jew intan?ibbli g?all-iskop li jinkiseb d?ul minnha fuq ba?i kontinwa g?andu ji?i kkunsidrat b?ala attività ekonomika. Id-dritt g?al u?u ta' apparat tal-mobbli f'taqsimiet definiti ta' l-ispettru ta' frekwenzi jikkostitwixxi proprjetà intan?ibbli.

61. Hija ?urisprudenza stabbilita, li skond ir-rekwi?iti tal-prin?ipju li s-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud g?andha tkun newtrali, il-kelma 'sfruttament' jirreferi g?at-tran?azzjonijiet kollha, indipendentement mill-forma legali tag?hom(23). G?alhekk il-Qorti tal-?ustizzja kkunsidrat, li l-kiri jikkostitwixxi sfruttament ta' proprjetà li g?andu ji?i kklassifikat b?ala attività ekonomika fis-sens ta' l-Artikolu 4(2) tas-Sitt Direttiva(24). Ir-Renju Unit assenja li?enzji g?all-u?u ta' frekwenzi lill-appellanti g?al perijodu limitat ta' ?mien mal-?las ta' tariffa. Dik it-tran?azzjoni, li hija simili g?al tran?azzjoni li tikri jew tag?ti b'kirja, g?andha ti?i kkunsidrata b?ala sfruttament ta' proprjetà intan?ibbli bl-iskop li jinkiseb d?ul minnha.

62. Madankollu, il-Gvernijiet ta' l-Olanda u tad-Danimarka jargumentaw li dan ma jikkostitwixxix kisba ta' d?ul *fuq ba?i kontinwa* g?ax l-assenjazzjoni ta' frekwenzi kienet tran?azzjoni ta' darba.

63. G?alkemm il-kelma "nachhaltig" u?ata fil-ver?joni ?ermani?a mhijiex daqshekk ?ara, huwa evidenti mir-riferiment g?al ver?jonijiet lingwisti?i o?rajn li g?andu jinkiseb d?ul fuq perijodu fit-tul(25). L-isfruttament kummer?jali purament okka?jonali ta' proprjetà g?alhekk ma jikkostitwixxix attività ekonomika g?all-iskopijiet ta' l-Artikolu 4(1) u (2) tas-Sitt Direttiva, kif ?ie de?i? mill-Qorti tal-?ustizzja f'Enkler (26).

64. L-assenjazzjoni ta' li?enzji in kwistjoni f'dan il-ka?, madankollu, ma tikkostitwixxix u?u okka?jonali f'dan is-sens. Nota qasira ta?-?irkustanzi fil-kaw?a ta' Enkler tkun opportuna b?ala spjegazzjoni. Dik il-kaw?a kienet tikkon?erna l-kwistjoni dwar jekk il-kirja okka?jonali ta' karavan bil-mutur li s-sid tieg?u kien ju?ah primarjament g?al skopijiet privati g?andha xorta wa?da ti?i kkunsidrata b?ala sfruttament ta' proprjetà bl-iskop li jinkiseb d?ul minnha fuq ba?i kontinwa.

65. Il-Qorti tal-?ustizzja ?adet in-natura tal-proprjetà b?ala l-punt tat-tluq g?all-evalwazzjoni tag?ha. Din qalet li l-fatt li proprjetà hija adattata biss g?al sfruttament ekonomiku g?andu jkun bi??ejjed, ?eneralment, biex ji?i konkluz? li sidha qed jisfruttaha g?all-iskopijiet ta' l-attivitajiet ekonomi?i tieg?u u, konsegwentement, g?all-iskop li jikseb d?ul minnha fuq ba?i kontinwa. Mill-banda l-o?ra, jekk, min?abba n-natura tag?ha, il-proprjetà tista' ti?i u?ata kemm g?all-attivitajiet ekonomi?i kif ukoll privati, i?-?irkustanzi kollha fejn ti?i u?ata jkollhom ji?u e?aminati sabiex ji?i stabbilit jekk verament hux qed ti?i u?a g?all-iskop li jinkiseb permezz tag?ha d?ul fuq ba?i regolari(27).

66. Id-dritt g?al u?u ta' frekwenzi tar-radju biex ji?u pprovduti telekomunikazzjonijiet bil-mobbli UMTS u GSM jistg?u ji?u kkunsidrati biss b?ala sfruttament ekonomiku. Konsegwentement, ab initio m'hemm l-ebda kwistjoni li wie?ed jiddistingwi bejn sfruttament ekonomiku jew privat ta' proprjetà. Lanqas g?alhekk ma jista' jkun hemm kwistjoni ta' attività ekonomika purament okka?jonali, li hija sekondarja g?al sfruttament privat.

67. Lanqas il-fatt li d-drittijiet g?al u?u ta' frekwenzi ?ew a??udikati sempli?ement g?al darba wa?da g?al perijodu twil ta' ?mien ma jrendix l-isfruttament ekonomiku tag?hom okka?jonali. F'dan il-kuntest m'huma ta' l-ebda rilevanza d-darbi li persuna taxxabli tikkonkludi tran?azzjonijiet komparabbli; li hu rilevanti huwa jekk il-proprjetà partikolari tipprovdix d?ul fuq perijodu twil ta' ?mien. M'g?andu jkun hemm hawnhekk l-ebda dubju dwar dan. Id-dritt g?al u?u ta' frekwenzi ?ie assenjat g?al 20 sena u jipprovdi lill-Istat b'd?ul fuq perijodu twil ta' ?mien.

68. Il-fatt biss li t-tariffa kienet pagabbli b?ala ammont ta' darba hekk kif ?ew a??udikati l-li?enzji u mhux b?ala ?las kull ?ertu ?mien ma jbidel xejn mill-fatt li ji?i akkwistat d?ul fuq ba?i kontinwa. It-tariffa tal-li?enzja setg?et ukoll, fit-teorija, ?iet irran?ata b'mod differenti. Madankollu, l-applikazzjoni tas-Sitt Direttiva ma tistax tiddependi fuq il-metodi ta' ?las disponibbli g?all-partijiet.

69. Barra minn dan, madankollu, il-li?enzji jistg?u ji?u rinun?jati qabel it-terminu, trasferiti jew revokati, b'mod li d-dritt g?all-u?u jista' ma jibqg?ax ji?i a??udikat fuq il-ba?i ta' darba g?al 20 sena.

70. L-assenjazzjoni tad-dritt g?all-u?u g?all-perijodu limitat ta' ?mien fl-a??ar mill-a??ar mhuwiex paragunabbli mal-bejg? ta' titli, li skond ma ?ie de?i? mill-Qorti tal-?ustizzja mhuwiex attività ekonomika g?al ?ew? ra?unijiet, sakemm ma se??x fil-kors ta' l-immani??jar ta' investiment kummer?jali(28).

71. L-ewwel nett, d?ul ir?evut minn investiment jew bejg? ta' titoli – ji?ifieri – dividendi u profitti li jisru fuq il-prezz ta' l-ishma – mhux ir-ri?ultat ta' sfruttament attiv tat-titoli imma l-konsegwenza diretta tal-pussess tag?hom. G?ad-differenza ta' dik is-sitwazzjoni, d?ul ir?evut mill-assenjazzjoni ta' frekwenzi mhuwiex d?ul dovut biss mid-dritt ta' trasferiment ta' frekwenzi, b?al dividendi u profitti fuq bejg?, imma huwa d?ul mill-isfruttament ta' dak id-dritt.

72. It-tieni nett, d?ul mill-bejg? ta' titoli ji?i r?evut darba. ?aladarba l-attiv ma jkunx jifforma aktar parti mill-proprjetà tal-bejjieg? hu ma jkunx jista' ju?ah aktar biex jiprodu?i d?ul. Madankollu, l-Istat, mhuwiex qed jassenja dritt finali ta' trasferiment ta' frekwenzi. Tabil?aqq, dak id-dritt jirriverti lura g?andu mal-iskadenza tal-perijodu ta' l-assenjazzjoni tal-frekwenzi, meta jistg?u jer?g?u jing?ataw mill-?did.

73. Ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha g?alhekk tkun li:

Fi?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali l-irkantar minn entitajiet ta' l-Istat ta' li?enzji li jinkorporaw id-dritt li ji?u u?at partijiet definiti ta' l-ispettru elettromanjetiku biex ji?u pprovduti servizzi ta' telekomunikazzjonijiet bil-mobbli g?al perijodu ta' ?mien spe?ifiku g?andu ji?i kkunsidrat b?ala sfruttament ta' proprjetà intan?ibbli bl-iskop li ji?i akkwistat dhul minnha fuq ba?i kontinwa u g?andha g?alhekk ti?i kkunsidrata b?ala attività ekonomika g?all-iskopijiet ta' l-Artikolu 4(1) u (2) tas-Sitt Direttiva.

B – *It-tieni sal-?ames domandi: i?-?irkustanzi fejn korpi pubbli?i ja?ixxu b?ala persuni taxxabli*

1. Osservazzjonijiet preliminari dwar l-istruttura ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva

74. L-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva fih arrangamenti g?al meta l-Istat g?andu ji?i kkunsidrat

b?ala persuna taxxabli(29).

75. Skond ir-regola ba?ika li tinstab fl-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva, Stati, awtoritajiet governattivi re?jonali u lokali u korpi o?ra regolati bid-dritt pubbliku m'g?andhomx jitqiesu b?ala persuni taxxabli fir-rigward ta' l-attivitajiet jew operazzjonijiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i. Id-dispo?izzjoni te?enta g?alhekk awtoritajiet pubbli?i mill-obbligu ?enerali ta' taxxa anki meta jsegwu xi attività ekonomika fis-sens ta' l-Artikolu 4(1) u (2) tas-Sitt Direttiva. L-e?er?izzju ta' awtorità pubblika huwa g?alhekk ekwiparat ma' l-att ta' konsumutar individwali privat.

76. Madankollu, skond it-tieni subparagrafu, minkejja l-ewwel subparagrafu, l-Istat ji?i xorta wa?da meqjus b?ala persuna taxxabli meta t-trattament b?ala persuna mhux taxxabli jkun iwassal g?al distorsjonijiet sinjifikattivi tal-kompetizzjoni. Din id-dispo?izzjoni hija bba?ata fuq l-idea li ?erti entitajiet Statali jistg?u jid?lu f'kompetizzjoni ma' kompetituri mis-settur privat – anki fejn dawk l-entitajiet Statali jingaw fi tran?azzjonijiet fi ?dan l-iskop ta' l-awtorità pubblika tag?hom. L-iskop tag?ha huwa li ti?i garantita n-newtralità fiskali(30).

77. Fl-a??arnett, skond it-tielet subparagrafu, l-entitajiet Statali g?andhom ji?u kkunsidrati dejjem b?ala persuni taxxabli fir-rigward ta' ?erti setturi elenkati fl-Anness D bil-kundizzjoni li l-attivitajiet ma' jitwettqux fuq skala tant ?g?ira li jkunu insinjifikanti. G?alhekk fl-a??ar mill-a??ar m'hemmx b?onn li ji?i de?i? jekk, fil-ka? ta' l-attivitajiet katalogati, l-Istat hux qed isegwi dawk l-attivitajiet fl-e?er?izzju ta' l-awtorit  pubblika tieg?u.

78. Is-setturi elenkati fl-Anness D – li jinkludu t-telekomunikazzjonijiet – essenzjalment g?andhom x'jaqsmu ma' tran?azzjonijiet ekonomi?i(31) li ?afna drabi huma jew ?ew imwettqa mill-Istat fl-e?er?izzju ta' l-awtorit  pubblika tieg?u sempli?ement min?abba s-sinjifikat tag?hom g?all-interess pubbliku, imma li jistg?u ji?u pprovduti wkoll minn impri?i fis-settur privat(32). U?ud mis-setturi ekonomi?i msemmija issa ?ew liberalizzati. Impri?i privati hawnhekk huma attwalment f'kompetizzjoni ma' fornituri li qabel kellhom monopolju, u?ud minnhom li kienu ?ew privatizzati u xi o?rajn li g?adhom s'issa proprjet  ta' l-Istat. Fi?-?mien li kienet ?iet adottata s-Sitt Direttiva tal-VAT fl-1977 din evidentement ?adet qies ta' dan l-i?vilup.

79. Jekk l-assenjazzjoni ta' frekwenzi tal-komunikazzjonijiet bil-mobbli g?andha ti?i meqjusa attivit  fis-settur tat-telekomunikazzjonijiet, imwettqa fuq skala tant ?g?ira li tkun negli?ibbli din tkun f'kull ka? su??etta g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud indipendentement mill-e?er?izzju ta' awtorit  pubblika jew ta' xi distorsjoni effettiva tal-kompetizzjoni G?alhekk jidher li jkun xieraq li ting?ata risposta g?all-?ames domanda rinviata g?al de?i?joni preliminari qabel it-tieni, it-tielet u r-raba'.

2. Il-?ames domanda: il-kelma 'Telekomunikazzjonijiet' fl-Anness D g?as-Sitt Direttiva jinkludi wkoll l-irkantar ta' li?enzji UMTS?

80. Il-partijiet essenzjalment ma' jaqblux dwar jekk il-kelma 'Telekomunikazzjonijiet' f'punt 1 ta' l-Anness D ifissirx biss il-provvista ta' servizzi ta' telekomunikazzjonijiet(33)per se – li hija l-fehma tal-Gvernijiet involuti u tal-Kummissjoni – jew jekk dan jinkludix ukoll attivitajiet o?rajn b'konnessjoni ma' l-assenjazzjoni ta' li?enzji, li hija l-linja me?udha mill-appellanti.

81. Id-di?itura ta' l-Anness D ma' tipprovdidi ebda kjarifika fuq din il-kwistjoni li ma' hemmx qbil dwarha. Ma jista' ji?i attribwit l-ebda sinjifikat g?al fatt li l-ver?joni ?ermani?a tu?a' l-kelma li m'g?adux fl-u?u 'Fernmeldewesen' u mhux il-kelma 'Telekommunikation'. Ver?jonijiet o?rajn ju?aw hawnhekk it-termini li kienu dejjem fl-u?u fil-lingwi tag?hom (per e?empju 'telecommunications' jew 'télécommunications'). Barra minn hekk, it-termini 'Fernmeldewesen' u 'Telekommunikation' huma prattikament sinonimi, kif ?ie ?ustament iddikjarat mill-Gvern ?ermani?.

– Appro?? storiku

82. Mill-appro?? storiku, wie?ed jista', b'mod kon?epibbli, jargumenta li l-assenjazzjoni ta' li?enzji lill-impri?i privati ma tistax ti?i koperta bil-kelma 'telekomunikazzjonijiet' peress li li?enzji ta' dak it-tip ma kinux je?istu fid-data li fiha d-Direttiva ?iet adottata fl-1977. F'dak i?-?mien l-awtoritajiet amministrattivi postali ta' l-Istat kienu qed jipprovdu s-servizzi tat-telekomunikazzjonijiet kollha ta?t it-tmexxija diretta tag?hom stess. Probabbilment g?alhekk il-le?i?latura tal-Komunità ori?inarjament ma kelliex il-?sieb li tadotta le?i?lazzjoni fir-rigward ta' l-assenjazzjoni ta' frekwenzi tar-radju lil fornituri privati.

83. Madankollu, l-appro?? storiku g?all-interpretazzjoni huwa xorta wa?da ta' importanza sussidjarja u mhuwiex de?i?iv wa?du(34). Id-dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva tal-VAT g?andhom tassew ukoll ji?u interpretati b'mod sistematiku, b'referenza partikolari g?all-g?an tag?ha.

– Appro?? Sistematiku

84. Id-definizzjoni ta' servizzi ta' telekomunikazzjonijiet fl-10 subin?i? ta' l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva(35) tista' inizjalment tkun rilevanti f'tali appro?? sistematiku. Dan jipprovdi:

“Is-servizzi tat-telekomunikazzjoni g?andhom jittqiesu li huma servizzi li g?andhom x'jaqsmu mat-trasmissjoni, il-?ru? jew id-d?ul tas-senjali, kitba, figuri u ?sejjes jew tag?rif ta' kull natura bil-fil, bir-radjo, strumenti tal-vista jew b'sistemi o?ra elettro-manjeti?i, nklu?i t-trasferiment jew l-assenjazzjoni tad-dritt li ti?i w?ata l-kapa?ità ta' din it-trasmissjoni bid-d?ul jew bil-?ru? [...]”.

85. L-Arikolu 9 jistipula l-post li g?andu ji?i kkunsidrat b?ala l-post fejn ji?i pprovdut is-servizz. L-Artikolu 9(2)(e) imbag?ad jiddikjara *inter alia* fir-rigward tas- servizzi tat-telekomunikazzjoni hemmhekk deskritti li g?al servizzi bejn il-fruntieri l-post fejn il-fornitur huwa stabbilit g?andu jittqies b?ala l-post fejn is-servizzi ji?u pprovduti.

86. Safejn il-Gvernijiet u l-Kummissjoni kkunsidraw ir-riferiment adattat g?al dik id-definizzjoni, dawn ?adu l-posizzjoni li din tikkomprendi biss servizzi tat-telekomunikazzjoni fis-sens strett tal-kelma. Id-drittijiet ta' u?u msemmiya f'dik id-dispo?izzjoni, ji?ifieri “dritt li ti?i u?ata l-kapa?ità ta' din it-trasmissjoni bid-d?ul jew bil-?ru?.”, jirreferu, fl-opinjoni tag?hom, g?all-infrastruttura u mhux g?al li?enzji g?all-u?u ta' l-ispettru ta' frekwenzi.

87. L-appellanti waslu g?all-konkluzjoni opposta minn dal-passa??, li l-ver?joni bl-Ingli? tieg?u taqra “including the related transfer or assignment of the right to use capacity for such transmission, emission or reception”. Dawn jargumentaw li terminu capacity qed ji?i u?at ukoll fis-sens ta' frequency spectrum capacity.

88. Wie?ed irid jammetti li l-ver?joni bl-Ingli? tidher li tippermetti tali interpretazzjoni; madankollu, ver?jonijiet lingwisti?i o?rajn isostnu l-interpretazzjoni li tawha l-Gvernijiet ikkon?ernati u l-Kummissjoni(36). Fil-ka? ta' diver?enza bejn il-ver?jonijiet lingwisti?i g?andu jing?ata sinjifikat partikolari lit-tifsira u lill-iskop ta' dispo?izzjoni(37), li jopponi, f'dan il-ka?, l-inklu?joni ta' l-li?enzjar ta' frekwenzi.

89. Kif ?ie argumentat ?ustament mill-Gvern Olandi?, il-le?i?lazzjoni kienet ma?suba biex ti?gura li servizzi ta' telekomunikazzjonijiet provduti minn barra l-Komunità lil klijenti fil-Komunità jkunu ntaxxati fil-Komunità(38). Din il-kunsiderazzjoni g?andha x'taqsam biss ma' servizzi ta' telekomunikazzjonijiet fis-sens strett tal-kelma peress li l-li?enzji ji?u a??udikati dejjem mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti. Barra minn hekk, ?afna minn dawk il-partijiet li lilhom ji?u a??udikati, li huma l-klijenti f'din it-tran?azzjoni, ikollhom ukoll il-post ta' l-istabbiliment tag?hom fl-

Istat li jassenja l-li?enzji peress li hu diffi?ilment kon?epibbli ji?i mwaqqaf netwerk tal-komunikazzjonijiet bil-mobbli UMTS u operat ming?ajr ma jkollu post ta' stabbiliment jew xi sussidjarja fl-Istat ikkon?ernat.

90. Il-gvernijiet tar-Renju Unit, ta' l-Olanda u tad-Danimarka u l-Kummissjoni jirreferu wkoll g?ad-definizzjoni ta' servizzi tat-telekomunikazzjonijiet li tinsab fid-direttivi rilevanti dwar is-suq intern. Ikun ?ertament konformi mal-prattika tal-Qorti li meta ti?i interpretata s-Sitt Direttiva, ting?ata kunsiderazzjoni g?al definizzjonijiet f'atti legali li g?andhom x'jaqsmu mas-settur ikkon?ernat u li ma jseguw g?anijiet li ma jaqblux mal-li?i tal-VAT(39).

91. L-Artikolu 2(4) tad-Direttiva tal-Kunsill 90/387/KEE tat-28 ta' ?unju 1990 dwar l-istabbiliment tas-suq intern tas-servizzi tat-telekomunikazzjonijiet permezz ta' l-implementazzjoni ta' provi?jon tan-netwerk miftu?(40) jiddefinixxi servizzi ta' telekomunikazzjonijiet b?ala kompletament jew parzjalment fit-tra?missjoni u t-tqeg?id fir-rotta ta' sinjali fuq netwerk ta' telekomunikazzjonijiet permezz ta' pro?essi ta' telekomunikazzjonijiet, bl-e??ezzjoni ta' xandir bir-radju u televi?joni." [traduzzjoni mhux uffi?jali]. Skond dik id-definizzjoni l-assenjazzjoni ta' li?enzji UMTS ma tikkostitwixxi servizz ta' telekomunikazzjoniet.

92. Madankollu, hemm dubju dwar jekk id-definizzjonijiet i??itati jistg?ux ji?u applikati g?all-Anness D bla ebda kundizzjoni 'peress li kull wa?da tirreferi g?al *servizzi ta' telekomunikazzjonijiet*, filwaqt li l-Anness D jelenka *telekomunikazzjonijiet*. Dan il-kelma tista' ti?i interpretata b?ala deskrezzjoni wiesg?a ta' dak is-settur ta' attività, inklu?i attivitajiet differenti minn servizzi tat-telekomunikazzjonijiet fis-sens strett tal-kelma.

– Appro?? Teleolo?iku

93. Madankollu, huma l-ispirtu u l-iskop tad-dispo?izzjoni fit-tielet subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva flimkien ma' l-Anness D li huma de?i?ivi. Kif l-Avukat ?enerali Alber qal, l-attivitajiet elenkati fl-Anness D huma attivitajiet fejn il-konnessjoni ekonomika hija wa?da ewlenija u ?ara(41).

94. Peress li dawk il-provvisti huma, jew jistg?u jkunu, *tipikament* offruti minn impri?i fis-settur privat ukoll, hemm pre?unzjoni ta' effett materjali fuq il-kompetizzjoni b'mod ?enerali. L-iskop tal-le?i?lazzjoni huwa li l-Istat jitqieg?ed fl-istess posizzjoni f'dawn i?-?irkustanzi b?ala persuna taxxabbli mis-settur privat. Skond it-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tran?azzjonijiet o?rajn ta' l-Istat isiru su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud biss f'ka?ijiet partikolari fejn ikun hemm riskju ta' distorsjonijiet sinjifikattivi tal-kompetizzjoni.

95. L-ekwiparazzjoni ta' l-Istat ma' persuni taxxabbli fis-settur privat hija biss xierqa fir-rigward ta' servizzi tat-telekomunikazzjonijiet fis-sens strett tal-kelma peress li issa ?-?ew? provvisti issa jistg?u ji?u offruti wkoll minn impri?i fis-settur privat. Madankollu kif inhuma l-affarijiet fil-pre?ent(42), l-assenjazzjoni inizjali ta' li?enzji hija funzjoni ri?ervata g?all-Istat(43). Anki jekk l-assenjazzjoni ta' li?enzji tista' possibbilment f?erti ?irkustanzi jkollha tikkompeti mal-bejg? mill-?did ta' tali drittijiet minn ditti privati(44), mhux xieraq li l-Istat ji?i ekwiparat b'mod ?enerali ma' persuni taxxabbli fis-settur privat f'dik l-isfera ta' attivit . Huwa me?tie? biss li ji?i e?aminat jekk it-tran?azzjoni ta' l-Istat g?andix tkun intaxxata skond it-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva sabiex ti?i protetta l-kompetizzjoni.

96. Ir-risposta g?all-?ames domanda li ?iet rinviata g?al de?i?joni preliminari g?andha tkun g?alhekk, li kif inhuma l-affarijiet illum, il-kelma "telekomunikazzjonijiet" fil-punt 1 ta' l-Anness D tas-Sitt Direttiva ma jinkludix l-irkantar mill-Istat ta' li?enzji UMTS

3. It-tieni domanda: l-e?er?izzju ta' awtorit  pubblika fis-sens ta' l-ewwel subparagrafu ta' l-

Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva

97. Skond l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva g[?]andhom ji[?]u osservati [?]ew[?] kundizzjonijiet sabiex ma jkun hemm l-ebda obbligu ta' taxxa: l-attivitajiet g[?]andhom jitwettqu minn entità regolata mid-dritt pubbliku u g[?]andhom jitwettqu minn dik l-entità li ta[?]ixxi b[?]ala awtorità pubblika(45). Bla dubju, is-Segretarju ta' l-Istat u r-RA osservaw l-ewwel kundizzjoni.

98. Il-Qorti tal-[?]ustizzja spjegat it-tieni kundizzjoni f'termini konkreti f'*Fazenda Pública v Câmara Municipal do Porto*(46):

“Fir-rigward ta' l-a^{??}ar kundizzjoni, huwa l-mod kif l-attivitajiet jitwettqu li jistabbilixxi l-iskop tat-trattament ta' l-entitajiet pubbli[?]i b[?]ala persuni mhux taxxabli [...] [(47)].

Huwa g[?]alhekk [?]ar mill-[?]urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-[?]ustizzja li l-attivitajiet imwettqa b[?]ala awtoritajiet pubbli[?]i fis-sens ta' l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva huma dawk li jsiru minn entitajiet regolati mid-dritt pubbliku skond ir-re[?]im legali spe[?]jali applikabbli g[?]aliohom u ma jinkludux attivitajiet imwettqa minnhom ta[?]t l-istess kundizzjonijiet legali b[?]al dawk li japplikaw g[?]al operaturi ekonomi[?]i privati [...] [(48)][?]. [traduzzjoni mhux uff[?]jali]

99. 109. Il-Qorti tal-[?]ustizzja ddikjarat ukoll li s-su^{??}ett jew l-iskop ta' l-attività mhuwiex rilevanti g[?]al de[?]i[?]joni b[?]al din(49).

100. L-appellanti kkonkludew mill-[?]urisprudenza li hija primarjament il-forma tat-tran[?]azzjoni li hija rilevanti. Huma jargumentaw li l-irkantar ta' li[?]enzji se^{??} skond l-istess termini u kundizzjonijiet li japplikaw ta[?]t il-li[?]i Ingli[?]a g[?]al tran[?]azzjonijiet korrispondenti ta[?]t id-dritt privat. L-ebda kunsiderazzjoni ma g[?]andha ting[?]ata lill-fatt li l-irkant serva l-iskop li jirregola s-suq.

101. L-Istati Membri li g[?]andhom x[?]jaqsmu ma' dawn il-pro[?]eduri legali u l-Kummissjoni, mill-banda l-o[?]ra, jenfassizzaw li skond id-dritt Komunitarju u l-le[?]i[?]lazzjoni nazzjonali rilevanti g[?]all-assenjazzjoni ta' li[?]enzji UMTS [?]iet ri[?]ervata esklu[?]ivament g[?]all-Istat, li g[?]andu obbligi spe[?]jali f'dak ir-rigward.

102. G[?]andu ji[?]i nnotat li skond l-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva 97/13 hija biss awtorità regolatorja ta' l-Istat li tista' ta^{??}udika li[?]enzji individwali biex topera netwerk ta' telekomunikazzjonijiet. L-awtorità g[?]andha tikkonforma mar-rekwi[?]iti stipulati fl-Artikoli 9 u 10 tad-Direttiva. Jekk Stat Membru jassenja biss numru limitat ta' li[?]enzji individwali dan g[?]andu jag[?]mel l-g[?]a[?]la fuq il-ba[?]i ta' kriterji li huma o^{??}ettivi, mhux diskriminatorji, iddettaljati, trasparenti u proporzjonati (l-Artikolu 10(3) tad-Direttiva 97/13). Id-dispo[?]izzjonijiet ta' l-Artikolu 11(2) tad-Direttiva 97/13 japplika g[?]al tariffi imposti f'dan ir-rigward.

103. G[?]alkemm l-evalwazzjoni finali tal-posizzjoni skond il-li[?]i nazzjonali hija ri[?]ervata g[?]all-qorti tar-rinviju m[?]g[?]andu jkun hemm ebda dubju li l-assenjazzjoni ta' li[?]enzja UMTS skond il-WTA 1949, il-WTA 1998 u r-Regolamenti WTA g[?]andha titwettaq biss mis-Segretarju ta' l-Istat. L-obbligi imposti fuqha f'dak ir-rigward skond il-li[?]i nazzjonali huma bba[?]ati fuq ir-rekwi[?]iti tad-Direttiva 97/13. Barra minn hekk, huwa biss is-Segretarju ta' l-Istat li jista' jirrevoka li[?]enzja, mhux biss f'dawk il-ka[?]ijiet previsti fil-li[?]enzja nnifsha imma anki g[?]al ra[?]unijiet ta' sigurtà nazzjonali jew sabiex tkun in konformità mal-obbligi ta[?]t id-dritt Komunitarju jew id-dritt internazzjonali(50).

104. Is-Segretarju ta' l-Istat, irrappreżentat mir-RA, għalhekk aħdika l-liżenzji UMTS skond il-leżiżżjoni applikabbli għalih biss. L-ebda individwu privat ma seta' jassenja liżenzji b'għal dawn. Dan jippermetti l-konklużjoni li l-irkantar tal-liżenzji kien attività li taqa' ta' t ir-responsabbiltà ta' korp statali li aħxxa b'għala awtorità pubblika.

105. Dan mhuwiex inkompatibbli mal-fatt li l-liżenzji għew aħdiki b'irkant, li hija proċedura li għejja mid-dritt iivili u waħda li għalhekk tista' tintu'a mill-persuni fis-settur privat.

106. Il-Qorti tal-ustizzja kkunsidrat li l-mod kif ji'u mwettqa l-attivitajiet huwa kruġali, imma ma jkunx biżżejjed li wieċed jinterpreta dan b'għala li jfisser biss il-mod kif it-tranżazzjoni għandha ti'i kondotta, ji'ifieri l-forma tagħha. Dan jiddependi wkoll primarjament fuq jekk individwi privati jistgħux b'xi mod jingaw f'xi attività paragonabbli fuq il-ba'i tal-leżiżżjoni rilevanti. Li dan kellu jkun il-ka' l-Istat ikollu ji'i ttrattat b'għala persuna taxxabbli sabiex ma ti'ix ipperikolata n-newtralità li ti'i imposta t-taxxa fuq il-valur mi'jud. Il-fatt li, meta je'er'ita l-poteri mogħtija esklu'vament lilu, l-Istat jagħmel u' minn proċeduri disponibbli skond id-dritt iivili, madankollu m'għandu l-ebda effett fuq in-newtralità fiskali.

107. Mhuwiex id-dispożizzjonijiet ġenerali fid-dritt iivili dwar l-irkantijiet li huma kruġali imma l-kwadru legali attwali għall-irkantar tal-liżenzji UMTS.

108. L-argument ta' l-appellanti jwassal għall-konklużjoni li l-awtorità pubblika ti'i e'er'itata biss fejn l-Istat jaddotta att amministrattiv, ji'ifieri je'er'ita awtorità pubblika fis-sens strett tal-kelma. Madankollu, il-Qorti tal-ustizzja espressament irrifjutat li ta'etta dik l-interpretazzjoni fis-sentenzi tal-“Motorway toll”(51).

109. F'Fazenda Pública v Câmara Municipal do Porto (52) il-Qorti tal-ustizzja madankollu kkonkludiet mill-fatt li l-immaniżjar ta' parkeġi pubbli'i involva l-e'er'izzju ta' poteri pubbli'i li l-attività kienet su'etta għad-dritt pubbliku. Atti ta' awtorità pubblika fejn l-Istat u' iittadini huma f'relazzjoni ta' superjorità/subordinazzjoni huma kkunsidrati mill-Qorti tal-ustizzja li jikkostitwixxu indikazzjoni ta' l-e'er'izzju ta' awtorità pubblika fis-sens ta' l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva imma mhuwiex prerekwi'it essenzjali(53).

110. L-applikazzjoni uniformi tas-Sitt Direttiva tista' wkoll ti'i pperikolata billi jittie'ed in kunsiderazzjoni l-kuntest legali tal-forma ta' tranżazzjoni, għaliex l-u' minn Stat wieċed ta' forom ta' tranżazzjoni skond id-dritt privat jista' possibilmment ikun wiesa' minn ta' ie'or. Il-mod ta' kif forom ta' tranżazzjonijiet ta' dritt pubbliku ji'u diverenzjati minn dawk ta' dritt privat jistgħu jvarjaw ukoll bejn id-diversi sistemi legali nazzjonali.

111. Għandu ji'i nnotat ukoll li l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva jirrikjedi biss li t-tranżazzjonijiet għandhom jitwettqu b'għala *awtoritajiet pubbli'i*. L-irkantar ta' drittijiet ta' liżenzji UMTS għalhekk m'għandux ji'i kkunsidrat b'mod i'olat(54). Għal kuntrarju, dik l-attività taqa' fil-kuntest globali ta' l-immaniżjar ta' l-ispettru u r-regolamentazzjoni tas-settur tat-telekomunikazzjonijiet. L-Istat essenzjalment je'er'ita poteri pubbli'i f'dan il-kuntest, b'għal per e'empju, bit-traspożizzjoni fil-li'i nazzjonali tad-dispożizzjonijiet tad-De'i'joni ta' l-UMTS jew tad-direttivi dwar is-suq intern. Dan ja'ixxi wkoll fl-e'er'izzju ta' poteri pubbli'i tiegħu meta jimponi sanzjonijiet skond id-dritt kriminali għat-t'addim mhux awtorizzat ta' apparat tar-radju ta' t il-WTA 1949 jew meta jirrevoka liżenzja għal ra'unijiet ta' sigurtà nazzjonali jew sabiex jikkonforma ru'u ma' obbligi ta' t id-dritt Komunitarju jew id-dritt internazzjonali.

112. Ma jkunx inkonsistenti li l-kuntest legali aktar wiesa' ta' attività jittie'ed in kunsiderazzjoni fl-istadju ta' l-evalwazzjoni, fejn l-aspett estern biss ta' tranżazzjoni huwa kkunsidrat rilevanti għall-klassifikazzjoni tagħha b'għala attività ekonomika. Huwa tabil'aqq in konformità mal-lo'ika ta' l-

Artikolu 4 tas-Sitt Direttiva li ti?i assicurata applikazzjoni kompleta tad-direttiva fl-ewwel stadju billi ting?ata interpretazzjoni wiesg?a g?all-Artikolu 4(1) u (2) u mbag?ad li jitqiesu l-kundizzjonijiet tal-kuntest legali spe?ifiku g?all-azzjonijiet ta' l-Istat meta ji?i applikat l-Artikolu 4(5).

113. Finalment, il-klassifika ta' l-irkant ta' li?enzji b?ala attività fl-e?er?izzju ta' awtorità pubblika mhijiex preklua mill-fatt li permezz tieg?u l-Istat jir?ievi ammont g?oli ta' d?ul. Huwa veru li dan jista' jwassal biex ji?u attribwiti karatteristi?i ekonomi?i lill-azzjoni ta' l-Istat fis-sens ta' l-Artikolu 4(2) tas-Sitt Direttiva – kif ?ie muri. Madankollu, l-Istat ikun xorta wa?da qed je?er?ita awtorità pubblika meta jkun qed ja?ixxi fuq il-ba?i ta' re?im legali spe?jali li japplika g?alih biss.

114. Ir-risposta g?at-tieni domanda g?alhekk g?andha tkun:

Attivitajiet imwettqa minn entitajiet regolati mid-dritt pubbliku ta?t re?im legali spe?jali applikabbli g?alhom g?andhom ji?u kkunsidrati b?ala attivitajiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i fis-sens ta' l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva. L-e?er?izzju ta' awtorità pubblika mhuwiex preklua mill-fatt li, fi-twettiq tar-responsabbiltajiet assenjati esklu?ivament lilu, l-Istat jag?mel u?u minn pro?edura me?udha mid-dritt ?ivili jew jir?ievi ammont g?oli ta' d?ul mill-attività tieg?u.

4. It-tielet domanda: Tista' attività ti?i mwettqa par?jalment b?ala attività ekonomika u parzjalment fl-e?er?izzju ta' awtorità pubblika?

115. L-appellanti argumentaw, sussidjarjament, li l-assenjazzjoni ta' li?enzji UMTS kienet ta' l-inqas parzjalment ta' natura ekonomika jew li ta' l-inqas ma twettqitx fl-e?er?izzju ta' awtorità pubblika.

116. L-ewwel nett g?andu ji?i nnotat, li s-sentenza f'Armbrecht (55) li rreferu g?aliha mill-appellanti f'dan il-kuntest kienet tikkon?erna ka? fejn parti minn proprjetà kienet u?ata g?al skopijiet kummer?jali u l-konsegwenzi li rri?ultaw minn dan fuq il-li?i tat-taxxa m?allsa fuq ix-xiri. Fil-ka? pre?enti, madankollu, il-kwistjoni hija dwar jekk l-irkantar tal-li?enzji kienx fih innifsu su??ett g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud min?abba li ?ie mwettaq minn persuna taxxabbli fil-kors ta' l-attività ekonomika tag?ha.

117. Fis-sentenza f'CCP (56) il-Qorti tal-?ustizzja ddikjarat li kull provvista ta' servizz g?andha normalment ti?i meqjusa b?ala distinta u indipendenti. Peress li provvista li hija komposta minn servizz wie?ed mill-lat ekonomiku m'g?andhiex ti?i divi?a b'mod artifi?jali sabiex il-funzjonalità tas-sistema tal-VAT ma ti?ix alterata, g?andhom fl-ewwel lok ji?u individwalizzati l-elementi karatteristi?i tat-tran?azzjoni sabiex ji?i ddeterminat jekk il-persuna taxxabbli tipprovdix lill-klijent tag?ha diversi provvisti prin?ipali separati jew provvista wa?da. Jekk hemm biss tran?azzjoni wa?da din g?andha wkoll, fil-prin?ipju, ti?i ttrattata b?ala tran?azzjoni wa?da g?all-iskopijiet ta' impo?izzjoni ta' VAT(57).

118. M'hemm l-ebda indikazzjoni fit-talba g?al de?i?joni preliminari li l-assenjazzjoni ta' li?enzji UMTS kien fiha ?ew? tran?azzjonijiet jew iktar. Tabil?aqq, li?enzja ?iet a??udikata b'att wie?ed u sar ?las ta' darba.

119. Huwa wkoll irrilevanti f'dan il-kuntest li l-li?enzjati u l-ammont tal-?las ?ew l-ewwel nett a??ertati permezz ta' irkant u l-li?enzji ?ew assenjati biss wara li kien sar il-?las tat-tariffa, peress li dawn l-a??ar tran?azzjonijiet biss mi?uri ta' implementazzjoni an?illari li m'g?andhomx ji?u evalwati separatament mill-irkant.

120. Kif ?ie stabbilit, l-Istat kien tabil?aqq qed ja?ixxi f'kapa?ità ekonomika fil-provvista ta' dak is-servizz wie?ed imma fl-istess ?in kien qed je?er?ita awtorità pubblika. Fin-nuqqas ta' xi

indikazzjoni vera ta' diviżjoni ta' tranżazzjonijiet sużetti għal evalwazzjoni separata, it-tielet domanda hija waħda ipotetika u għalhekk mhemmx għalfejn tingħata risposta(58).

5. Ir-raba' domanda: It-trattament b'ala persuna mhux taxxabbli jwassal għal distorsjonijiet sinjifikattivi tal-kompetizzjoni?

121. Skond it-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva korpi Statali għandhom ukoll jiġi kkunsidrati b'ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' attivitajiet li jagħmlu b'ala awtorità pubblika jekk t-trattament b'ala persuni taxxabbli jwassal għal distorsjonijiet sinjifikattivi tal-kompetizzjoni.

122. Il-Qorti tal-Ġustizzja ddeżidiet f'*Comune di Carpaneto Piacentino* li l-Istati Membri huma meħtieġa li

“jiġguraw li entitajiet regolati mid-dritt pubbliku jiġu ttrattati b'ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' attivitajiet li huma jwettqu b'ala awtoritajiet pubbliki meta dawk l-attivitajiet jistgħu wkoll jitwettqu, f'kompetizzjoni magħhom, minn individwi privati, f'każijiet li fihom it-trattament ta' dawk l-entitajiet b'ala persuni mhux taxxabbli jista' jwassal għal distorsjonijiet sinjifikattivi tal-kompetizzjoni [...]”(59). [traduzzjoni mhux uffiċjali]

123. Kien l-Istat biss li seta' inizjalment jassenja l-liżenzji, b'mod li tiġi eskluża l-kompetizzjoni bejn servizzi identiġi pprovduti mill-Istat u dawk ipprovduti minn fornituri oħrajn fiż-żmien ta' l-irkant tal-frekwenzi. Madankollu, l-appellanti jargumentaw li l-assenjazzjoni ta' frekwenzi mill-Istat mingħajr ma jkun sużett għall-VAT tista' tidhol f'kompetizzjoni mal-bejgħ mill-ġdid ta' drittijiet ta' użu ta' frekwenzi minn fornituri privati.

124. Paragrafu 4 tal-liżenzji ma'ruża fl-2000 madankollu jistipula li dawn mhumienx trasferibbli. Barra dan, la d-Direttiva 97/13 u lanqas il-WTA 1998 ma kienu jipprevedu n-negozju fil-liżenzji.

125. Fil-Memorandum ta' Informazzjoni ppubblikat mis-Segretarju ta' l-Istat fl- 1 ta' Novembru 1999, madankollu, kien intqal li l-liżenzji li kienu ser jiġi rkantati setgħu sussegwentement isiru trasferibbli li kellu negozju fl-ispettru jiġi introdott. Madankollu, ma kienx żar jekk u meta dan kien ser jiġi. L-Artikolu 9(4) tad-Direttiva 2002/21 issa jipprovdi r-rekwiżiti fir-rigward tal-kundizzjonijiet li għandhom jiġu osservati meta jiġu ttrasferiti drittijiet ta' użu ta' frekwenzi tar-radju. Skond l-informazzjoni provduta fit-talba għal deżiżjoni preliminari l-awtoritajiet fir-Renju Unit ma jipprevedux li n-negozju fil-frekwenzi tal- komunikazzjoni bil mobbli jibda qabel l-2007.

126. Huwa f'dan il-kuntest li l-qorti tar-rinviju qed tistaqsi kemm hi probabbli u kemm viżin fiż-żmien għandha tkun “distorsjoni sinjifikanti ta' kompetizzjoni” fis-sens tat-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva, u x'sinjifikat għandu l-prinzipju tan-newtralità f'dan il-kuntest.

127. Għandu jiġi nnotat, l-ewwel nett, li t-trattament b'ala persuna taxxabbli jew persuna mhux taxxabbli għandu jiġi stabbilit waqt it-tranżazzjoni(60). Konsegwentement, l-effett fuq il-kompetizzjoni għandu wkoll, fil-prinzipju, jeżisti f'dik id-data.

128. Dan ifisser li, fil-mument li fih il-frekwenzi żew assenjati, kellu jkun hemm diżà suq għal dawk id-drittijiet ta' użu, jiġifieri, l-ewwel nett li kellu jkun hemm drittijiet ta' użu paragonabbli li diżà kienu jeżistu u, it-tieni nett, li dawk id-drittijiet kellhom ikunu trasferibbli bejn persuni fis-settur privat. F'dawn iż-żirkustanzi biss tista' l-assenjazzjoni ta' frekwenza mill-Istat tkun f'kompetizzjoni mat-trasferiment ta' drittijiet għal użu ta' frekwenzi minn persuni fis-settur privat.

129. L-ebda li?enzji UMTS ma kienu disponibbli fis-suq Ingli? qabel ma sar l-irkant ta' dawn il-li?enzji. Barra minn hekk, negozju fil-li?enzji ma kienx permess bil-li?i. Lanqas ma kien possibbli li tipprevedi jekk u meta l-kwadru legali ser jin?oloq.

130. Huwa veru li l-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet f'Taksatorringen (61) li l-Artikolu 13A(1)(f) ikopri wkoll distorsjonijiet tal-kompetizzjoni li tista' ??ib mag?ha l-e?enzjoni fil-futur. Madankollu, ir-riskju ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni jridu jkunu reali(62).

131. Ir-riskju ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni jista' jkun reali anki jekk fil-pre?ent l-ebda kompetitur m'hu qed joffri provvisti kompetittivi li huma su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud. Punt tat-tluq ta' ?vanta?? jista' fih innifsu jiskora??ixxi kompetituri potenzjali milli jsiru attivi fis-suq. Riskju reali li dan ji?ri huwa esklu?, imma, meta m'hemm l-ebda kompetituri potenzjali li joffru provvisti b'kompetizzjoni ma' frekwenzi a??udikati mill-Istat min?abba l-kuntest le?i?lattiv.

132. Jekk l-Istat g?andux jassenja li?enzji g?al darb'o?ra f'data aktar tard wara li n-negozju fl-ispettru jkun ?ie introdott imbag?ad ikun me?tieg li ssir evalwazzjoni mill-?did g?al skopijiet ta' VAT fir-rigward ta' dik *il-fa?i ta' attribuzzjoni ta' li?enzji*(63). Il-mod kif li?enzji sussegwentement a??udikati mill-Istat ji?u ttrattati g?al skopijiet ta' VAT m'g?andux per? jkollu effett retrospettiv fuq l-a??udikazzjoni tal-li?enzji fl-2000 in kwistjoni f'dan il-ka?.

133. L-appellanti jiddependu wkoll fuq il-kunsiderazzjoni li ?ejja biex juru distorsjoni tal-kompetizzjoni: jekk, ?aladarba jkun ?ie introdott in-negozju fl-ispettru, fornitur tal-komunikazzjonijiet bil-mobbli jakkwista li?enzja minn impri?a o?ra u jkollu j?allas il-VAT fuqha, il-parti li tkun qed tag?mel l-akkwist ser tkun fi ?vanta?? meta mqabbla mal-kompetituri li pre?edentement ir?evew li?enzja mill-Istat ming?ajr VAT. Huwa minnu, huma jsostnu, li li?enzjat tas-suq sekondarju normalment ikun jista' jnaqqas il-VAT im?allsa b?ala taxxa fuq ix-xiri imma f'?erti sitwazzjonijiet dan jista' jikkaw?a problemi temporanji ta' likwidit?.

134. Kif di?à ?ie stabbilit, madankollu, g?andu jkun hemm relazzjoni potenzjalment kompetittiva li tkun te?isti fi?-?mien tat-tran?azzjoni in kwistjoni. Il-possibilit? li l-kundizzjonijiet ne?essarji tal-kwadru legali ji?u ma?luqa iktar tard mhix bi??ejjed 'il g?aliex ir-responsabbilt? g?at-taxxa ma tistax tiddependi fuq pronjosi li huma f'tit jew wisq in?erti.

135. Indipendentement minn dan, madankollu, it-tran?azzjoni ta' l-Istat g?andha tkun su??etta g?at-taxxa biss jekk, skond ir-rizultanzi tal-qorti tar-rinviju, trattament b?ala persuna taxxabbli jwassal g?al distorsjonijiet sinjifikattivi tal-kompetizzjoni fis-sens tat-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva.

136. Dan ikun il-ka?, per e?empju, kieku l-Istat kellu jipprovdi lil *konsumaturi finali* bl-istess provvisti b?al dawk ipprovduti minn impri?i privati, biex b'hekk fl-ewwel ka? il-klijenti j?allsu l-ispi?a ming?ajr VAT u fl-a??ar ka? bil-VAT(64). Peress li konsumaturi finali m'humiex intitolati jnaqqsu t-taxxa m?allsa fuq ix-xiri l-ammont s?i? tal-VAT jirrendi t-tran?azzjoni mal-fornitur privat daqstant og?la.

137. Jekk, mill-banda l-o?ra, *persuna taxxabbli* kellha takkwista li?enzja UMTS minn persuna fis-settur privat dan jispi??a jkun inqas attrajenti milli jekk ji?u akkwistati mill-Istat f'?erti tipi ta' ka?ijiet biss – kif ukoll b'mod minimu biss – peress li t-taxxa fuq il-valur mi?jud setg?et jew ti?i mnaqqsa b?ala taxxa m?allsa fuq ix-xiri b'mod immedjat jew rifu?a f'perijodu qasir. Huwa veru li, l-ispejje? ta' finanzjament asso?jati jistg?u jkunu kbar f'termini assoluti imma fil-kuntest tas-somom totali minfuqa fuq l-akkwist tal-li?enzji UMTS l-estent ta' dik in-nefqa b'mod ?enerali, mhuwiex ser tkun tali li jag?ti lok g?al distorsjonijiet sinifikanti fil-kompetizzjoni.

138. Barra minn hekk, l-introduzzjoni tan-negozju fl-ispettru bl-ebda mod ma setgħet tiġi prevista fis-sena 2000 u s'issa għadha ma tistax attwalment introdotta fl-Unjoni Ewropea. Iktar ma jkun twil il-perijodu li jidekorri bejn l-assenjazzjoni tal-liġenzji mill-Istat u l-possibiltà jiġu akkwistati liġenzji fis-suq sekondarju, iktar m'hu se jinbidel il-kuntest globali tas-suq. Fatturi oħrajn, b'al per eżempju, l-evalwazzjoni mill-qed tal-valur ekonomiku tal-liġenzji fid-dawl ta' l-iżvilupp ta' teknoloġija kompetittiva għall-komunikazzjonijiet bil-mobbli UMTS, ikollhom prominenza pjuttost differenti meta mqabbla ma' problemi ta' likwidità li jirriultaw mill-infiq temporanju fuq it-taxxa m'allsa fuq ix-xiri.. Din il-kunsiderazzjoni turi wkoll li distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-sens tat-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva tista' tiġi stabbilita biss, jekk iż-żewġ tranżazzjonijiet kienu disponibbli bejn wiegħed u ieġor fl-istess qmien u x-xerrej potenzjali jkollu għażla bejn żewġ offerti paragonabbli.

139. Ir-risposta għar-raba' domanda għandha għalhekk tkun:

Distorsjoni sinjifikattivi tal-kompetizzjoni fis-sens tat-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva teqstisti biss meta jkun hemm riskju reali li t-trattament mill-Istat ta' persuna mhux taxxabli jkollu effett materjalment negattiv fuq il-posizzjoni kompetittiva ta' fornituri preżenti jew potenzjali ta' provvisti kompetittivi. L-ebda riskju b'al dan ma jkun jeqstisti, fil-prinzipju, meta fiż-żmien tat-tranżazzjonijiet mill-Istat, fornituri mis-servizz privat huma prekluzi mill-kundizzjonijiet tal-kuntest legali milli jqegħdu fis-suq provvisti li huma f'kompetizzjoni mal-provvisti ta' l-Istat.

C – *Is-sitt domanda: Interpretazzjoni skond id-direttiva ta' leqizlazzjoni nazzjonali li tittrasponi l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva*

140. Fuq il-bażi ta' l-Artikolu 41(2) ta' l-Att ta' l-1994 dwar il-VAT, it-Teoror ippubblika Direttivi tat-Teoror skond liema qerti attivitajiet imwettqa mil l-amministrazzjoni pubblika – inkluża l-assenjazzjoni ta' liġenzji u telekomunikazzjonijiet – għandhom jiġu kkunsidrati b'al attivitajiet suqżetti għall-VAT(65).

141. Kif qie deqiz mill-Qorti tal-ustizzja f'*Fazenda Pública v Câmara Municipal do Porto*(66), l-Istati Membri jistgħu jagħmlu t-traspożizzjoni tat-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva billi joqlqu kwadru legali u jassenjaw lill-amministrazzjoni l-poter li tiddeqidi skond il-kriterji statutorji meta attività ta' l-Istat għandha tkun suqżetta għat-taxxa fuq il-valur miqjud sabiex jiġu evitati distorsjonijiet sinjifikattivi tal-kompetizzjoni.

142. Il-qorti tar-rinviju issa tixtieq tistabilixxi sa liema punt għandha tiġi attribwita importanza, meta tiġi applikata l-imsemija liqiz nazzjonali, għall-prinzipju ta' interpretazzjoni tal-liqiz nazzjonali skond id-direttivi, kif espost f' *Marleasing*(67).

143. Meta tapplika l-liqiz nazzjonali, u b'mod partikolari d-dispożizzjonijiet leqizlattivu adottati speqifikament bl-iskop li jiġu implementati r-rekwiżiti ta' direttiva, il-qorti nazzjonali hija obligata li tinterpreta l-liqiz nazzjonali, safejn possibbli, fid-dawl tad-diqitura u l-għan tad-direttiva kkonfermata, sabiex tilqaq ir-riultat imfittex mid-direttiva u konsegwentement tikkonforma ruqha mat-tielet paragrafu ta' l-Artikolu 249 KE(68).

144. Dan il-prinzipju għandu jiġi osservat fl-applikazzjoni ta' kull leqizlazzjoni nazzjonali. Dan jgħodd wkoll għal direttivi mogħtija mill-amministrazzjoni li, fl-implementazzjoni ta' l-Artikolu 4(1) u (5) tas-Sitt Direttiva, jispeqifikaw liema oqżetti u servizzi pprovduti mill-awtoritajiet pubbliqiz għandhom jiġu ttrattati b'al provvisti taxabbli.

145. Madankollu, l-appellanti jikkontendu li dak il-prinzipju ta' interpretazzjoni tal-liqiz nazzjonali

skond id-direttivi ma japplikax g?al Direttivi tat-Te?or peress li l-awtorità tat-taxxa permezz tag?hom e?er?itat id-diskrezzjoni mog?tija lilha skond id-Direttiva.

146. Dan l-argument ma jistax ji?i a??ettat. Meta l-awtoritajiet nazzjonali, meta jittrasponu t-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu (5) tas-Sitt Direttiva, jikklassifikaw ?erti attivitajiet ta' entità pubblika b?ala su??etti g?at-taxxa, huma marbutin bir-ekwi?iti legali tad-Direttiva. Dan ifisser li l-e?istenza ta' distorsjoni sinjifikanti tal-kompetizzjoni, kif intqal, tiddependi, fil-prin?ipju, fuq l-o??etti jew servizzi pprovduti mill-Istat li fil-?in li ssir dik il-provvista jkunu f'kompetizzjoni ma' o??etti jew servizzi korrispondenti pprovduti minn persuni fis-settur privat. Id-Direttiva ma tag?tix lill-awtoritajiet nazzjonali l-poter li jag?mlu o??etti jew servizzi pprovduti mill-Istat fl-e?er?izzju ta' l-awtorità pubblika su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud anki meta g?al ra?unijiet legali mhemmx tali relazzjoni kompetittiva u l-ka? ma jaqax fl-ambitu tat-tielet subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva flimkien mal-Anness D.

147. L-appellanti jikkontendu wkoll li l-Istat ma jistax jiddependi fuq interpretazzjoni skond id-Direttiva g?ad-detriment ta' individwi privati. Din il-fehma lanqas m'hi korretta. L-obbligu tal-qradi li jinterpretaw il-li?i nazzjonali skond direttiva japplika irrispettivament minn jekk din taffettwax ?a?in individwi privati. Il-Qorti tal-?ustizzja enfasizzat l-obbligu ta' interpretazzjoni skond id-direttivi anki f'ka?ijiet bejn individwi privati, fejn meta jing?ata qies tad-dritt Komunitarju, ikun hemm ne?essarjament effett negattiv fuq wie?ed mill-partijiet individwali privati(69). Din irrikonoxxiet ukoll li l-fatt li tiddependi fuq direttiva jista' indirettament ikollu riperkussjonijiet negattivi fuq id-drittijiet ta' individwi(70).

148. Dan ma jo?loqx konflitt mal-?urisprudenza stabbilita fis-sens li direttiva ma tistax hija nnifsha timponi obbligi fuq individwi u ma tistax g?alhekk ti?i invokata, fiha nfisha, kontra individwu(71). Din ir-regola tapplika biss g?all-applikazzjoni diretta ta' direttivi u mhux g?all-interpretazzjoni skond direttiva. Fil-ka? ta' interpretazzjoni skond direttiva, id-direttiva stess ma timponix obbligi fuq l-individwu; dan isir bil-li?i nazzjonali li hija applikata in konformità mad-Direttiva.

149. Hija l-qorti nazzjonali li tidde?iedi jekk interpretazzjoni ta' li?i nazzjonali skond id-direttiva hijiex possibbli fil-ka? pre?enti. G?alhekk g?andu jittie?du in kunsiderazzjoni mhux biss id-Direttivi tat-Te?or innifishom. Il-qorti nazzjonali g?andha tikkunsidra l-li?i nazzjonali fit-totalità tag?ha sabiex tevalwa sa liema punt tista' ti?i applikata sabiex ma twassalx g?al ri?ultat li jkun kontra dak li trid tasal g?alih id-direttiva(72).

150. Jekk l-applikazzjoni ta' metodi ta' interpretazzjoni rikonoxxuti mill-li?i nazzjonali twassal, f'?erti ?irkustanzi, biex dispo?izzjoni ta' li?i nazzjonali ti?i interpretata b'tali mod sabiex ji?i evitat konflitt ma' regola o?ra ta' li?i nazzjonali jew l-iskop ta' dik id-dispo?izzjoni ji?i ristrett billi ti?i applikata biss safejn hija kompatibbli mar-regola kkon?ernata, il-qorti nazzjonali hija obbligata li tu?a dawk il-metodi sabiex tikseb ir-ri?ultat li riedet tasal g?alih id-direttiva.(73) Madankollu, id-dritt Komunitarju ma je?tie?x interpretazzjoni ta' li?i nazzjonali skond direttivi *contra legem* (74).

151. Is-sitt domanda trid g?alhekk ti?i mwie?ba kif ?ej:

Meta Stat Membru jag??el li jimplementa l-Artikoli 4(1) u 4(5) tas-Sitt Direttiva b'le?islazzjoni li tag?ti lil dipartiment tal-Gvern poter statutorju biex jo?ro? direttivi li jispe?ifikaw liema tran?azzjonijiet minn dipartiment tal-Gvern g?andhom ji?u ttrattati b?ala tran?azzjonijiet taxxabbli u meta d-dipartiment tal-Gvern je?er?ita dak il-poter, qorti nazzjonali li tapplika dik il-le?i?lazzjoni hija obbligata tinterpreta l-li?i nazzjonali safejn possibbli fid-dawl tad-di?itura u l-iskop tas-Sitt Direttiva, sabiex jinkiseb ir-ri?ultat li riedet tasal g?alih id-Direttiva u konsegwentement tosserva t-tielet paragrafu ta' l-Artikolu 249 KE.

V – Konklużjoni

152. B?ala konklużjoni, jiena nipproponi li r-risposti g?ad-domandi tat-Tribunal tal-VAT u Da?ji ta' Londra g?andhom ikunu kif ?ej:

(1) Fi?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali l-irkantar mill-Istat tad-dritt g?al u?u ta' partijiet definiti ta' l-ispettru elettromanjetika biex ji?u pprovduti servizzi ta' komunikazzjonijiet bil-mobbli UMTS g?all-perijodu spe?ifiku ta' ?mien g?andu ji?i kkunsidrat b?ala sfruttament ta' proprjetà intan?ibbli g?all-iskop biex jinkiseb d?ul minnha fuq ba?i kontinwa u g?alhekk g?andu ji?i kkunsidrat b?ala attività ekonomika fis-sens ta' l-Artikolu 4(1) u (2) tas-Sitt Direttiva 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 dwar l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima.

(2) Fil-pre?ent, il-kelma “telekomunikazzjonijiet” fil-punt 1 ta' l-Anness D g?as-sitt Direttiva ma tinkludix l-irkantar mill-Istat ta' li?enzji UMTS.

(3) Attivitàjiet imwettqa minn entitajiet regolati mid-dritt pubbliku skond sistema legali spe?jali applikabbli ghalihom g?andhom jitqiesu li huma attivitàjiet li jwettqu b?ala awtoritajiet pubbli?i fis-sens ta' l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva. L-e?er?izzju ta' awtorità pubblika mhuwiex prekluz? mill-fatt li, fit-twerttiq tar-responsabbiltajiet assenjati esklu?ivament lilu, l-Istat jag?mel u?u minn pro?edura li ?ejja mid-dritt ?ivili jew jir?ievi ammont g?oli ta' d?ul mill-attività tieg?u

(4) Distorsjoni sinjifikanti tal-kompetizzjoni fis-sens tat-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva te?isti biss meta jkun hemm riskju reali li t-trattament mill-Istat b?ala persuna mhux taxxabbli jkollu effett materjali negattiv fuq il-po?izzjoni kompetittiva ta' fornituri pre?enti jew potenzjali ta' provvisti f'kompetizzjoni ma' xulxin. L-ebda riskju b?al dan ma je?isti, fil-prin?ipju, meta fi?-?mien tat-tran?azzjonijiet mill-Istat, fornituri mis-settur privat huma prekluz?i mis-sistema legali ?enerali milli jqieg?du fis-suq provvisti li huma f'kompetizzjoni mal-provvisti ta' l-Istat.

(5) Meta Stat Membru jag??el li jimplementa l-Artikoli 4(1) u 4(5) tas-Sitt Direttiva permezz ta' le?i?lazzjoni li tag?ti dritt statutorju lil dipartiment tal-Gvern biex jo?ro? direttivi li jispe?ifikaw liema tran?azzjonijiet imwettqa minn dipartimenti tal-Gvern g?andhom ji?u ttrattati b?ala tran?azzjonijiet taxxabbli u meta d-dipartiment tal-Gvern je?er?ita dak il-poter, qorti nazzjonali li tapplika dik il-le?i?lazzjoni hija obbligata li tinterpreta l-li?i nazzjonali, safejn hu possibbli, fid-dawl tad-di?itura u l-iskop tas-Sitt Direttiva sabiex jinkiseb ir-ri?ultat li riedet tasal g?alih id-Direttiva u konsegwentement tosserva t-tielet paragrafu ta' l-Artikolu 249 KE.

1 – Lingwa Ori?inali: il-?ermani?.

2 – IMT-2000: Telekomunikazzjonijiet Internazzjonali bil-Mobbli -2000 (standard li ?ie ?viluppat mill-G?aqda Internazzjonali tat-Telekomunikazzjonijiet (“ITU”)); UMTS: Sistema Universali tat-Telekomunikazzjoni bil-Mobbli (standard li ?ie zviluppat fil-kuntest tal-Konferenza Ewropea ta' l-Amministrazzjonijiet Postali u tat-Telekomunikazzjonijiet (“CEPT”) u l-Istitut Ewropew ta' l-Istandards tat-Telekomunikazzjonijiet (“ETSI”), li hija parti ta' l-hekk imsej?a familja IMT-2000).

3 – Din hi g?alhekk, sa ?ertu punt, taxxa fuq il-valur mi?jud li ?iet m?allsa ming?ajr ma ?add induna biha, kif ir-rappre?entant tal-Gvern Olandi? ?ustament iddikjara fil-pro?edura orali quddiem il-Qorti tal-?ustizzja.

4 – Is-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas-17 ta' Mejju 1977 dwar l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud:

ba?i uniformi ta' stima (?U 1977 L 145, p. 1).

5 – Kaw?a C-284/04 T-MobileAustria et (pendenti quddiem il-Qorti tal-?ustizzja).

6 – ?ew a??udikati li?enzji b'irkant, *inter alia*, fil-?ermanja, fl-Awstrija, fil-Bel?ju, f'?ipru, fid-Danimarka, fil-Gre?a, fl-Ungerija, fl-Italja, fl-Olanda, fir-Repubblika ?eka u fir-Renju Unit. Fi Spanja, fil-Finlandja, fi Franza, fil-Lussemhurgu, fil-Polonja, fil-Portugall, fis-Slovakkja, fis-Slovenja u fl-I?vezja l-benefi?jarji ta' li?enzji ?ew mag?zulin permezz ta' sej?a g?al offerti (l-hekk imsejja? beauty contest). Fl-Istati msemija (bl-e??ezzjoni ta' l-Ungerija u l-Finlandja) l-assenjazzjoni ta' li?enzji ma kinitx su??etta g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud. Fil-Finlandja, il-li?enzji ng?ataw ming?ajr ?las.

7 – CEPT hija organizzazzjoni internazzjonali li s-s?ubija fiha hija pre?entement komposta minn awtoritajiet regolatorji tal-posta u tat-telekomunikazzjonijiet minn 46 pajji? Ewropew. (G?al aktar dettalji ara l-pa?na prin?ipali ta' l-organizzazzjoni f'www.cept.org.)

8 – Din id-de?i?joni tidentifika l-ispettri ta' frekwenzi li ?ejjin: 1900-1980 MHz, 2010-2025 MHz u 2110-2170 MHz g?al applikazzjonijiet UMTS terrestri u 1980-2010 MHz u 2170-2200 MHz g?all-applikazzjonijiet UMTS ibba?ati bis-satellita.

9 – Ara l-informazzjoni fil-pa?na prin?ipali ta' l-Uffi??ju Ewropew tar-Radjukomunikazzjonijiet ("ERO") f'www.ero.dk/ecc.

10 – Id-Direttiva 97/13/KE tal-Parlment Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' April 1997 dwar struttura komuni g?al awtorizzazzjonijiet ?enerali u li?enzji individwali fil-kamp tas-servizzi tat-telekomunikazzjonijiet (?U 1997 L 117, p. 15), li ?iet abrogata b'effett mill-24 ta' Lulju 2003 bid-Direttiva 2002/21/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar kwadru regolatorju komuni g?an-netwerks ta' komunikazzjonijiet u servizzi elettroni?i (Direttiva Qafas) (?U 2002 L 108, p. 33).

11 – l??itata fin-nota ta' qieg? il-pa?na 10.

12 – ?U 1999 L 17, p. 1.

13 – Skond is-sistema li qed tintu?a pre?entement, sabiex ji?i operat netwerk huwa me?tie? li jkollok frekwenza wa?da g?al sinjali g?al barra u o?ra g?al sinjali ?ejjin lura (Frequency Division Duplex – FDD). Li?enzji A, C, D u E g?andhom kull wa?da spettru ta' 5 MHz mhux binarja li tista' tintu?a g?al operazzjoni time?displaced (Time Division Duplex – TDD).

14 – BT3G dak i?-?mien kienet proprjetà ta' British Telecommunications plc; wara s-separazzjoni tan-negozju ta' BT tal-komunikazzjonijiet bil-mobbli fil-forma ta' mmO2, BT3G biddlet isimha g?al O2 Third Generation Limited.

15 – Sentenzi tat-12 ta' Settembru 2000, Il-Kummissjoni v Il-Gre?a (C-260/98 ?abra p. I-6537, punt 26), u Il-Kummissjoni v Ir-Renju Unit (C-359/97, ?abra p. I-6355, punt 41); tal-21 ta' Frar 2006, University of Huddersfield (C-233/03, ?abra p. I-1751, punt 47); ara wkoll is-sentenza tas-26 ta' Marzu 1987, Il-Kummissjoni v L-Olanda (235/85, ?abra p. 1471, punt 8), kif ukoll fl-istess sens is-sentenzi Rompelman (268/83, ?abra p. 655, punt 19), u tas-27 ta' Novembru 2003, Zita Modes (C 497/01, ?abra p. I-14393, punt 38).

16 – Sentenzi tas-6 ta' April 1995, BLP Group (C-4/94, ?abra p. I-983, punt 24) u tat-12 ta' Jannar 2006, Optigen et (C 354/03, C-355/03 u C-484/03, ?abra p. I-483, punt 45).

17 – Ara s-sentenzi ??itati fin-nota ta' qieg? il-pa?na 16.

18 – Kieku ma kienx hemm skop g?all-applikazzjoni tas-Sitt Direttiva *ab initio* meta t?allsu tariffi kien u ma kienx ikun hemm b?onn tal-kjarifika fl-ewwel subaragrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva li l-Istat m'g?andux ji?i kkunsidrat b?ala persuna taxxabbli anki meta ji?bor ?lasijiet g?all-attivitajiet tieg?u.

19 – Skond l-Artikolu 10(1) tad-Direttiva 97/13 l-Istati Membri jistg?u jillimitaw in-numru ta' li?enzji individwali biss sal-punt me?tie? sabiex ji?i ?gurat l-u?u effi?jenti ta' frekwenzi tar-radju.

20 – Ara s-sentenzi ??itati iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 15, Il-Kummissjoni v L-Olanda (punt 10), Il-Kummissjoni v Il-Gre?a (punt 28), u Il-Kummissjoni v Ir-Renju Unit (punt 43).

21 – Ara l-?urisprudenza ??itata fin-nota ta' qieg? il-pa?na 15.

22 – Sentenza tad-19 ta' Jannar 1994 (C-364/92, ?abra p. I-43, punt 30); ara wkoll, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-18 ta' Marzu 1997, Diego Calì & Figli (C-343/95, ?abra p. I-1547, punti 22 u 23), u tad-19 ta' Frar 2002 Wouters *et*, (C-309/99, ?abra p. I-1577, punt 57).

23 – Sentenzi ta' l-4 ta' Di?embru 1990 Van Tiem (C-186/89, ?abra p. I-4363, punt 18); tas-26 ta' ?unju 2003 KapHag (C-442/01, ?abra p. I-6851, punt 37), tad-29 ta' April 2004, EDM (C-77/01, ?abra p. I-4295, punt 48), u tal-21 ta' Ottubru 2004, BBL (C-8/03, ?abra p. I-10157, punt 36)

24 – Sentenzi tas-26 ta' Settembru 1996, Enkler (C-230/94, ?abra p. I-4517, punt 22), u tas-27 ta' Jannar 2000, Heerma (C-23/98, ?abra p. I-419, punt 19). Ara wkoll is-sentenza ta' l-14 ta' Frar 1985, Rompelman (268/83, ?abra p. 655), fejn il-Qorti kklassifikat b?ala attività ekonomika l-akkwist ta' dritt ta' proprjetà futura fuq parti ta' immobbli li g?adu qed jinbena.

25 – Ara, b?ala e?empju, il-ver?joni bl-Ingli?: “for the purpose of obtaining income therefrom on a continuing basis”; bil-Fran?i?: “en vue d'en retirer des recettes ayant un caractère de permanence”; bit-Taljan: “per ricavarne introiti aventi un certo carattere di stabilità”; bl-Ispanjol: “con el fin de obtener ingresos continuados en el tiempo”.

26 – Sentenza Enkler (i??itata fin-nota ta' qieg? il-pa?na 22, punt 20).

27 – Sentenza Enkler (i??itata fin-nota ta' qieg? il-pa?na 22, punt 27).

28 – Sentenzi ta' l-20 ta' ?unju 1996, Wellcome Trust (C155/94, ?abra p. I-3013, punti 32 *et seq*), u EDM (i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 23, punt 57 *et seq*). Ara wkoll il-kaw?i dwar il--pussess u l-akkwist ta' ishma: sentenzi KapHag (i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 23, punt 38) u tas-26 ta' Mejju 2005, Kretztechnik (C-465/03, ?abra p. I-4357, punti 19 *et seq*).

29 – Ara l-konklu?jonijiet ta' l-Avukat ?enerali Mischo, li fihom huma jesponi b'mod ?ar li l-Artikolu 4(5), huwa, g?al mod tal-kelma, kostitwit minn livelli differenti u kompost minn e??ezjonijiet u kontra-e??ezjonijiet (Konklu?jonijiet mog?tija fil-Kaw?i Maqq?uda 231/87 u 129/88 Comune di Carpaneto Piacentino *et*, ?abra 3233, punt 8).

30 – Sentenza tas-17 ta' ottubru 1989, Comune di Carpaneto Piacentino *et* (i??itat fin-nota ta' qieg? il-pa?na 29, punt 22)

- 31 – Ara l-Konklużjonijiet mogħtija mill-Avukat Ġenerali Alber fid-29 ta' Ġunju 2000, fil-Kawża C-Fazenda Pública (sentenza ta' l-14 ta' Diċembru 2000, C-446/98, 26 ta' April 2000, p. I-11435, punt 69).
- 32 – L-Anness D jelenka total ta' 13-il attività barra t-telekomunikazzjonijiet, b'al per eżempju l-provvista ta' ilma, ta' gass, ta' elettriku, servizzi ta' trasport ta' oġġetti u trasport ta' passiġġieri, servizzi ta' port u ajruport, it-tmexxija ta' fieri u ta' espożizzjonijiet ta' natura kummerċjali, l-attivitajiet ta' uffiċċji kummerċjali ta' riklamar, l-attivitajiet ta' aġenziji ta' vvjaġġar, it-tmexxija ta' ristoranti tal-persunal, etc.
- 33 – Il-Gvern tar-Renju Unit f'dan il-kuntest jirreferi għad-definizzjoni ta' servizzi ta' telekomunikazzjonijiet fl-Artikolu 2(4) tad-Direttiva tal-Kunsill 90/387/KEE, tat-28 ta' Ġunju 1990, dwar l-istabbiliment tas-suq intern għas-servizzi tat-telekomunikazzjoni permezz ta' l-implementazzjoni ta' provvista ta' netwerk miftuħ (ONP) (ĠU 1990 L 192, p. 1), li minn dak i-mument 'l hawn qiegħed abrogata, li tgħid li 'servizzi tat-telekomunikazzjoni' tfisser servizzi li l-provvista tagħhom tikkonsisti, għal kollox jew in parti, fit-trażmissjoni jew fit-tqiegħid ta' sinjali fuq netwerk tat-telekomunikazzjonijiet permezz ta' proċessi ta' telekomunikazzjonijiet, qiegħed ix-xandir bir-radju u televiżjoni.
- 34 – Ara f'dan il-kuntest il-konklużjonijiet tiegħi ppreżentati fit-13 ta' Lulju 2006, fil-Kawża Robins *et al* (C-278/05 pendenti quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, punti 80 u 81).
- 35 – Id-dispożizzjoni ddażżlet bid-Direttiva tal-Kunsill 1999/59/KE, tas-17 ta' Ġunju 1999, li emendat id-Direttiva 77/388/KEE fir-rigward ta' l-arranġamenti dwar taxxa fuq il-valur miżjud applikabbli għal servizzi ta' telekomunikazzjoni (ĠU 1999 L 162, p. 63).
- 36 – Ara, barra l-verżjoni Ġermaniża qiegħdata, il-verżjoni Taljana ("ivi compresa la cessione e la concessione, ad esse connesse, di un diritto di utilizzazione a infrastrutture per la trasmissione, l'emissione o la ricezione"), il-verżjoni Olandiża ("met inbegrip van de daarmee samenhangende overdracht en verlening van rechten op het gebruik van infrastructuur voor de transmissie, uitzending of ontvangst") u l-verżjoni Frankeża ("y compris la cession et la concession y afférentes d'un droit d'utilisation de moyens pour une telle transmission, émission ou réception") – l-enfasi hija tiegħi.
- 37 – Ara s-sentenzi tas-27 ta' Marzu, Cricket St. Thomas (C-372/88, 26 ta' April 1990, p. I-1345, punt 19), tal-5 ta' Ġunju 1997, SDC (C-2/95, 26 ta' April 1997, p. I-3017, punt 22), u tat-22 ta' Settembre 2000, D (C-384/98 26 ta' April 2000, p. I-6795, punt 16).
- 38 – Ara r-raba' kunsiderazzjoni fil-preambolu tad-Direttiva 1999/59, (qiegħdata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 33) li taqra: "Għandha tittieġed azzjoni biex jiġi għurat b'mod partikolari, li s-servizzi ta' telekomunikazzjonijiet użati mill-klijenti stabbiliti fil-Komunità jiġu ntaxxati fil-Komunità."
- 39 – Ara, fl-ażżar nett, is-sentenza ta' l-4 ta' Mejju 2006, Abbey National (C-169/04, 26 ta' April 2006, p. I-4027, punti 61 *et seq*), kif ukoll il-punti 73 *et seq* tal-konklużjonijiet tiegħi f'din il-kawża, ippreżentati fit-8 ta' Settembru 2005.
- 40 – Id-Direttiva 90/387 sadanittant qiegħed abrogata bid-Direttiva 2002/21. Id-definizzjoni ta' servizzi ta' komunikazzjonijiet elettroniċi li tinsab fl-Artikolu 2(c) tad-Direttiva Qafas qiegħda tinkludi t-telekomunikazzjonijiet u, b'ad-direttiva predeżessur tagħha, hija bbażata fuq it-trażmissjoni ta' sinjali fuq netwerkijiet ta' komunikazzjonijiet elettroniċi.

41 – Konklużjonijiet fil-kawża Fazenda Pública (iż-żittati iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 31, punt 69).

42 – Madanakollu, il-Kummissjoni qed tikkunsidra li tintroduxi approvazzjoni ibbażata aktar fuq is-suq tat-tmexxija tal-frekwenzi [ara l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni ta' l-14 ta' Settembru 2005, Approvazzjoni ibbażata fuq is-suq fir-rigward tat-tmexxija ta' l-ispettru radjoelettrika fl-Unjoni Ewropea, COM (2005) 400 finali].

43 – Ara, f'dan ir-rigward, il-punti 102 et seq iktar 'il quddiem.

44 – Ara l-osservazzjonijiet dwar ir-raba' domanda preliminari (iktar 'il quddiem, punti 121 et seq).

45 – Sentenzi tal-25 ta' Lulju 1991, Ayuntamiento de Sevilla (C-202/90, żabra l-4247, punt 18), kif ukoll Il-Kummissjoni v Il-Greġja (iż-żittati iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 15, punt 34) u Il-Kummissjoni v Ir-Renju Unit (iż-żittati iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 15, punt 49).

46 – Sentenza iż-żittati iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 28, punti 16 u 17.

47 – Il-Qorti tal-Ġustizzja tirreferi għas-sentenzi tas-17 ta' Ottubru 1989, Comune di Carpaneto Piacentino et (iż-żittati iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 30, punt 15), u tal-15 ta' Mejju 1990, Comune di Carpaneto Piacentino et (C-4/89, żabra l-1869, punt 10).

48 – Il-Qorti tal-Ġustizzja tirreferi għas-sentenzi iż-żittati iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 15, Il-Kummissjoni v Ir-Renju Unit, punt 50, u Il-Kummissjoni v Il-Greġja, punt 35, kif ukoll sentenzi oħrajn mogħtija f'kawżi paralleli.

49 – Sentenzi tas-17 ta' Ottubru 1989, Comune di Carpaneto Piacentino et, (iż-żittati fin-nota ta' qiegħ il-paġna 30, punt 13), u Fazenda Pública (iż-żittati iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 46, punt 19).

50 – Ara l-Artikolu 4 tal-WTA 1998.

51 – Is-sentenzi, iż-żittati fin-nota ta' qiegħ il-paġna 15, Il-Kummissjoni v Ir-Renju Unit (punt 15) u Il-Kummissjoni v Il-Greġja (punt 36).

52 – *Fazenda Pública* (iż-żittati fin-nota ta' qiegħ il-paġna 46, punt 22).

53 – Ara s-sentenza fil-Kawża C-4/89 *Comune di Carpaneto Piacentino*, iż-żittati fin-nota ta' qiegħ il-paġna 47, paragrafu 11.

54 – Fis-sentenza Fazenda Pública (iż-żittati iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 46, punt 22) il-Qorti tal-Ġustizzja ma kkunsidratx il-kirja ta' post għall-parkeġġ b'mod iġolat imma qieset ukoll it-tmexxija globali ta' postijiet għall-parkeġġ pubbliċi.

55 – Sentenza ta' l-4 ta' Ottubru 1995, Armbricht (C-291/92, żabra p. l-2775). Ara b'mod partikolari dwar it-tnaqqis ta' taxxa mħallsa fuq ix-xiri fuq proprjetà użata fl-eżerċizzju ta' awtorità pubblika: sentenza tat-2 ta' Jannarju 2005, Waterschap Zeeuws Vlaanderen (C-378/02, żabra p. l-4685).

.

56 – Sentenza tal-25 ta' Frar 1990, CPP (C-349/96, żabra p. l-973, punt 29). Ara wkoll is-sentenza tas-27 ta' Ottubru 2005, Levob Verzekeringen et OV Bank (C-41/04, żabra p. l-9433).

57 – Ara l-Konklużjonijiet tiegħi ppreżentati fl-4 ta' Mejju 2006 fil-kawża Talacre Beach Caravan Sales (C-251/05, li għada ma jietx ippubblikata fil-ġabra, punti 32 *et seq*).

58 – Ara s-sentenzi tal-15 ta' Diċembru 1995, *Bosman et* (C-415/93, ġabra p. I-4921, punt 61), u tat-13 ta' Marzu 2001, *PreussenElektra* (C-379/98, ġabra p. I-2099, punt 39).

59 – Sentenza tas-17 ta' Ottubru 1989 (iżmitata iktar 'il fuq fin-nota ta' qiegħ il-paġna 27, punt 24). Ara wkoll is-sentenza tat-8 ta' Jannju 2006, *Feuerbestattungsverein Halle* (C-430/04, ġabra I-4999, punt 25).

60 – Sentenza tat-2 ta' Jannju 2005, *Waterschap Zeeuws Vlaanderen* (C-378/02, ġabra I-4685, punt 32).

61 – Sentenza ta' l-20 ta' Novembru 2003, (C-8/01, ġabra I-13711, punt 32).

62 – *Ibid*, punt 63.

63 – Wara d-Deċiżjoni CEPT ECC (02) 06, l-Unjoni Europea ddeċidiet li teġles il-frekwenza 2500-2690 MHz mill-1 ta' Jannar 2008 għas-sistemi IMT-2000 UMTS, kif ukoll frekwenzi li għallihom diġà ngħataw għall-ewwel servizzi 3G.

64 – L-ipoteżi mressqa mill-appellanti li persuna li mhijiex taxxabbli (b'al per eżempju entità statali) li mhijiex intitolata tnaqqas it-taxxa m'allsa fuq ix-xiri se takkwista liżenzja tkun tidher improbabbli għafna. Jekk entità Statali kellha tuża liżenzja skond id-destimazzjoni tagħha sabiex tipprovdli servizzi tat-telekomunikazzjonijiet bi għlas, hija tkun obbligata t'allas it-taxxa skond it-tielet subparagrafu ta' l-Artikolu 4(5) tas-Sitt Direttiva moqri flimkien mal-Anness D tas-Sitt Direttiva. L-argument li t-tnaqqis ta' taxxa m'allsa fuq ix-xiri jista' jiġi eskluż jekk il-liżenzji ma jiġux użati għal attivitajiet li fuqhom hija imponibbli t-taxxa hija wkoll kemmxajn ipotetika.

65 – Ara l-punti 12 u 13 hawn fuq.

66 – Iżmitati fin-nota ta' qiegħ il-paġna 46, punt 32.

67 – Sentenza tat-13 ta' Novembru 1990 *Marleasing* (C-106/89, ġabra p. I-4135, punt 8). Imsemmi għall-ewwel darba fis-sentenza ta' l-10 ta' April 1984, *Von Colson u Kamann* (14/83, ġabra p. 1891, punt 26). Ara wkoll is-sentenzi ta' l-14 ta' Lulju 1994 *Faccini Dori* (C-91/92, Rec. p. I-3325, point 26), u tal-5 ta' Ottubru 2004, *Pfeiffer et* (C-397/01 sa C-403/01, ġabra p. I-8835, punt 113).

68 – Sentenzi *Von Colson u Kamann* (iżmitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 67, punt 26), *Marleasing* (iżmitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 67, punt 8), *Faccini Dori* (iżmitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 67, punt 26) u *Pfeiffer et* (iżmitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 67, punt 113).

69 – Ara s-sentenzi iżmitati fin-nota ta' qiegħ il-paġna 67 (bl-eżempjoni tas-sentenzi *Von Colson u Kamann*).

70 – Sentenza tas-7 ta' jannar 2004, *Wells* (C-201/02, ġabra p. I-723, punt 57).

71 – Sentenzi tas-26 ta' Frar 1986, *Marshall* (152/84, ġabra p. 723, punt 48); *Marleasing* (iżmitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 67, punt 6), *Faccini Dori* (iżmitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna , punt 20), *Wells* (iżmitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 70, punt 57) u *Pfeiffer et* (iżmitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 67, punt 108).

72 – Ara f'dan is-sens is-sentenza tal-25 ta' Frar 1999, *Carbonari et* (C-131/97, ġabra p. I-1103,

punti 49 u 50), u s-sentenza Pfeiffer et (iżżitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 67, punt 115).

73 – Pfeiffer et (iżżitata fin-nota ta' qiegħ il-paġna 67, punt 116).

74 – Ara s-sentenza tas-16 ta' Ġunju 2005, Pupino (C-105/03, paragrafu I-5285, punt 47). Din is-sentenza kien tikkonferma Deġiżjoni Qafas ibbażata fuq it-Trattat ta' l-UE. Madankollu, il-kwotazzjoni tapplika wkoll għal direttivi adottati taħt it-Trattat ta' l-KE.